Влада-Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 85 (1335) ♦ Вівторок, 14 травня 1996 року ♦ Ціна договірна

КОНСТИТУЦІЯ:
БІЛЬШЕ ІНФОРМАЦІЇ — МЕНШЕ ІЛЮЗІЙ

Парламентська хроніка

Ранкове засідання 13 травня

Найдовший сесійний тиждень українського парламенту розпочався із двох питань, що так чи інакше стосуються теле- і радіоінформаційного простору. Спочатку розглядали проект постанови Верховної Ради України про висвітлення конституційного процесу. Народний депутат України Іван Чиж, який виступив з інформацією, пояснив необхідність прийняття такого документа потребою ширше висвітлювати роботу над Основним Законом системою радіомовлення. Він запропонував започаткувати цикл радіопередач під назвою «Основний Закон: яким йому бути?» та ряд інших передач.

Доцільність такої форми висвітлення конституційного процесу підтримав і представник Президента України у Верховній Раді В. Мусіяка.

Здавалося б, про що тут сперечатися: чим більше люди знатимуть через засоби масової інформації, як іде конституційний процес, тим ліпше. Однак у залі раптом спалахнули такі пристрасті, зіткнулися такі непримиренні позиції, що одразу, через проміжні голосування, стало ясно: проект не буде прийнято. Так воно і сталося.

Як же далі розвиватиметься творення Основного Закону, коли навіть такі навколоконституційні ситуації політизують зал до найвищої напруженості?

(Закінчення на 2-й стор.).

Курс — на Єреван

Сьогодні Президент України Леонід Кучма відбуває з офіційним візитом до Єревана. А кілька днів тому він прийняв Тимчасового Повіреного у справах Республіки Вірменія в Україні Грача Сілваняна. Були обговорені питання щодо нинішнього візиту. Президент України наголосив на схожості поглядів та позицій обох країн щодо найважливіших міжнародних та регіональних проблем і заявив, що розглядає візит як «важливий крок у подальшому зміцненні двосторонніх відносин».

Хто рано встає...

Відсіялись. Ярові впорали майже на 10 млн. гектарів. Завершено посів ранніх зернових та зернобобових культур, соняшнику. Відновили й 74 відсотки озимих, що не витримали морозної зими. Проте запізніла весна все ж позначиться на майбутньому врожаї. Так, кукурудзою засіяли лише 41 відсоток земель від запланованого.

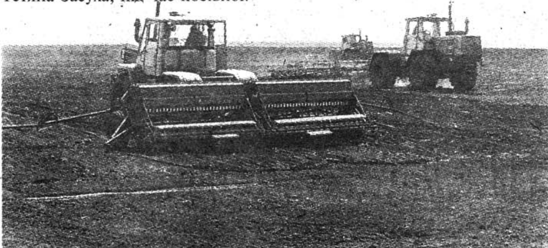
На думку начальника Головного управління землеробства Мінсільгосппроду України Леонтія Зіневича, нелегко буде надолужити відставання щодо сівби кукурудзи, зважаючи на те, що нею ще не засіяно майже 2,5 млн. гектарів.

Дається взнаки й слабка технічна оснащеність. Йдеться не лише про недостатню забезпеченість господарств агрегатами та паливно-мастильними матеріалами. За словами Леонтія Зіневича, вітчизняні трактори Т-150 часто виходять з ладу, гальмуючи весняно-польові роботи.

Отже, новини з полів, а відтак і види на врожай у більшості не зовсім втішні. Проте є в Україні господарства, де вже заклали міцну основу для майбутнього врожаю. Бо знають: хоч весна і запізнилася, але хто рано встає, тому Бог дає. Одне з таких — агрофірма «Світанок», що на Київщині.

(Розповідь про неї читайте на 9-й стор.).

На знімках Олександра КЛИМЕНКА: голова агрофірми «Світанок» Тетяна Засуха; під час посівної.

Інвестиції сторицею?

Поновлення допомоги Міжнародного валютного фонду Україні за програмою «Стенд-бай» дасть змогу залучити до країни кошти інших міжнародних фінансових інститутів, а також приватні іноземні інвестиції, сказала в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» завідувачка відділом взаємодії з міжнародними фінансовими організаціями Кабінету міністрів Тамара Соляник.

10 травня на засіданні Ради директорів МВФ затверджено меморандум економічної політики уряду України на 1996 рік, що означає поновлення для України програми «Стенд-бай», сума допомоги згідно з якою в 1996 році становитиме 891 млн. доларів.

«Приватні інвестиції ніколи не підуть у країну, де немає фінансової стабільності, а саме співробітництво з МВФ ставить собі за мету досягнення такої стабільності», — наголосила Т. Соляник.

За її словами, на початку липня розпочнеться підготовка нової програми з МВФ — кредиту розширеного фінансування EFF.

Мета цієї програми — здійснення структурних перетворень. Передбачають, що її розмір становитиме близько 2,5 млрд. доларів.

Обмін сільськогосподарським досвідом

Реалізуючи домовленості, які були досягнуті під час робочої зустрічі прем'єр-міністрів України і Польщі у Варшаві 18 грудня 1995 року та з метою підготовки робочого візиту до РП Президента України Л. Кучми за сприяння посольства нашої держави був організований візит до Варшави делегації Міністерства сільського господарства і продовольства України на чолі з міністром Павлом Гайдуцьким.

Відбувся обмін думками щодо стану та перспектив розвитку українсько-польського торгово-економічного співробітництва, обговорено основні напрями розвитку співпраці в агропромисловому секторі, зокрема в галузі насінництва, селекції, репродукції цукрового буряка, озимого ріпака і картоплі, обміну генетичним матеріалом великої рогатої худоби, кооперації виробництва сільськогосподарської продукції та її переробки. Сторони розглянули можливості створення спільних фінансово-промислових груп у виробництві сільськогосподарської продукції, машин і механізмів для цієї галузі. Відбувся обмін досвідом діяльності аграрних бірж та фінансових структур, які кредитують сільськогосподарський сектор.

Українська делегація відвідала також польський Продовольчий банк, з керівництвом якого було обговорено можливості надання кредитів українській стороні, участі банку у створенні фінансово-промислових груп та спільній діяльності банків обох країн у фінансуванні українсько-польських контрактів.

Про енергетику і не тільки...

20 — 24 травня у Києві відбудеться семінар «Залучення стратегічних інвестицій» у рамках підготовки Міжнародної конференції іноземних інвесторів в Україні. Її плановано провести 25 — 27 червня у Києві.

На семінарі розглядатимуться питання, пов'язані з інвестуванням енергетики, телекомунікацій, фармацевтики та готельного бізнесу, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

У номер

Виклик злочинному світу

Відбулося чергове засідання президії Ради національної безпеки

На засіданні обговорювалися шляхи підвищення ефективності діяльності структур Міністерства внутрішніх справ та інших правоохоронних органів у попередженні та нейтралізації деструктивних процесів в Криму, пов'язаних з активізацією організованих злочинних угруповань, загрозами територіальній цілісності України, можливими сутичками на міжетнічній основі. У даному контексті були розглянуті невідкладні заходи щодо вдосконалення складу цих структур, покращення їх забезпечення.

В цілому схвалено основні напрями зміцнення силових структур у південному регіоні України.

Особлива увага зверталась на необхідність здійснення ефективної координації їх спільних дій по підтриманню правопорядку та запобіганню криміногенних, в тому числі терористичних проявів на півострові, недопущенню проникнення терористичних груп, злочинних елементів, а також незаконного ввезення в Крим зброї і боєприпасів, вибухових, запалювальних та інших небезпечних речовин.

З усіх питань порядку денного засідання Кабінету Міністрів відповідним міністерствам і відомствам дано конкретні доручення.

Вів засідання Голова Ради національної безпеки, Президент України Леонід Кучма.

Прес-служба Президента України.

У ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Чергове засідання Президії розпочалося з обговорення питань, поданих Комісією економічної політики та управління народним господарством. Деякі законопроекти винесено на розгляд пленарних засідань, а деякі — повернуто на доопрацювання.

Зокрема, запропоновано комісії спільно з Кабінетом Міністрів доопрацювати проект Закону України про лізинг.

Президія доручила також кільком комісіям довести до завершення роботу над проектом Закону про природні монополії.

Уважно обговорено внесений Президентом України проект Закону «Про порядок розгляду судами заяв про скасування рішень Рад, їх голів та виконавчих комітетів та дачу висновків про наявність підстав для дострокового припинення повноважень голів Рад». Питання винесено на розгляд Верховної Ради. Одночасно доручено надіслати від Президії листа Президентові, в якому вказати про недоцільність прийняття Закону в такій формі і в зв'язку з прискоренням конституційного процесу.

Оскільки проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання виробництва і торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами», а також проект Закону «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на деякі транспортні засоби та шини до них», внесені Комісією з питань фінансів і банківської діяльності, мають неабияке значення для поповнення державного бюджету, члени Президії особливо ретельно підійшли до їх обговорення. Після тривалої і плідної дискусії законопроекти внесено на розгляд сесії Верховної Ради.

Ще ряд законопроектів, обговорених Президією, буде розглянуто на пленарних засіданнях. Це проект Закону про статус ветеранів військової служби, проект Закону про ратифікацію Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, проект Постанови Верховної Ради України про вилучення і надання земельних ділянок для несільськогосподарських потреб та попереднє погодження місць розташування об'єктів.

З деяких питань Президія прийняла відповідні рішення.

Розглянуто порядок денний пленарних засідань Верховної Ради 13—17 травня цього року.

Вів засідання Президії Голова Верховної Ради України Олександр Мороз.

Прес-служба Верховної Ради України.

Що краще: журавель у небі чи синиця в жмені?

Перша тривала дискусія на засіданні Президії Верховної Ради України виникла під час обговорення питання «Про проект закону України «Про статус ветеранів військової служби». Аргументуючи необхідність обговорення на сесії і прийняття цього законопроекту, голова Комісії з питань оборони і державної безпеки Володимир Мухін підкреслив, що не має, так би мовити, нічого проти пільг, зазначених у даному документі, головний «опонент» — Міністерство фінансів.

І справді, витрати невеликі — лише 708 мільярдів карбованців на рік. Однак мали рацію й інші промовці. Зокрема, голова Комісії з питань фінансів і банківської діяльності Віктор Суслов зазначив, що спершу треба домогтися, щоб у повному обсязі виконували ті пільги, які вже надано іншими законами, а вже потім дбати про нові. Продовжуючи цю думку, народний депутат Ростислав Чапюк сказав, що прийняття закону про нові пільги за невиконання попередніх може спричинити протилежну реакцію. Тобто люди ще не мають, так би мовити, і синиці в жмені, а їм уже обіцяють журавля в небі. Однак, зважаючи на реалії життя, на те, що, як підкреслив народний депутат Ігор Юхновський, ветерани нині живуть гірше, ніж після війни, Президія Верховної Ради України прийняла рішення винести законопроект на обговорення сесії.

Неоднозначну реакцію викликав проект Закону України «Про професіональних творчих працівників та творчі спілки». Не заперечуючи потреби в ньому, члени Президії водночас вказали на фінансове необгрунтування його. А, на думку Олександра Лавриновича (і в цьому його підтримала більшість членів Президії), без такого обгрунтування документи взагалі не варто виносити на розгляд Президії, тим більше сесії. Тому даний законопроект після відповідного доопрацювання та узгодження вирішено розглянути на наступному засіданні.

Під час розгляду проекту закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання виробництва і торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами» чимало критичних зауважень пролунало на адресу Міністерства фінансів. Мінфін, зокрема, відмовився від видання ліцензій (патентів) на право імпорту та експорту цієї продукції, порушивши відповідне рішення Верховної Ради України, а Кабмін вирішив передати це право Міністерству зовнішньоекономічних зв'язків. У зв'язку з цим Комісія з питань фінансів і банківської діяльності звернулася до Генеральної прокуратури з проханням провести розслідування і притягти до відповідальності службових осіб Кабміну і Мінфіну, з вини яких уже кілька місяців не видають ліцензії.

Непримиренність окремих ораторів Голова Верховної Ради України Олександр Мороз пояснив у своїй короткій репліці так: декому дуже хотілося б, щоб міністра фінансів звільнили з посади, однак ніхто не може дати гарантії, що на цю посаду прийде кращий.

Врешті-решт Президія прийняла компромісний варіант, і проект закону буде винесено на обговорення сесії.

Василь ТУГЛУК.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Конституцію Автономної Республіки Крим

Стаття 1. Затвердити Конституцію Автономної Республіки Крим, прийняту Верховною Радою Автономної Республіки Крим, за винятком преамбули, частини другої статті 1, статей 6, 7, 9, 15, 40, 43, 46, 55, 71, частини першої статті 98, пунктів 8, 13, 22 частини другої статті 98, частини третьої статті 98, статей 99, 102, 105, частини третьої статті 107, статті 111, пунктів 11—18, 20 частини другої статті 113, пунктів 4, 5, 7, 8 частини другої статті 116, пунктів 7, 8 частини першої статті 118, статті 120, глави 22, статей 128, 133.

Стаття 2. Конституція Автономної Республіки Крим є органічною складовою частиною законодавства України і діє на всій її території. Зміни та доповнення до Конституції Автономної Республіки Крим приймаються Верховною Радою Автономної Республіки Крим і набирають чинності після затвердження їх Верховною Радою України.

Стаття 3. Закон України «Про Автономну Республіку Крим» є чинним у тій частині, що не суперечить затвердженим статтям цієї Конституції, та діє нарівні з Конституцією Автономної Республіки Крим.

Президент України Л. КУЧМА.

м.Київ,
4 квітня 1996 року.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок введення в дію Закону України «Про Конституцію Автономної Республіки Крим»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про Конституцію Автономної Республіки Крим», за винятком назв «Громадянин (громадяни) Республіки Крим», «Народу Криму», «Республіка Крим», з дня його опублікування.

2. Запропонувати Верховній Раді Автономної Республіки Крим у місячний термін внести зміни та доповнення до статей і розділів Конституції, що не були затверджені, а також редакційно змінити назви в тексті Конституції. Розглянути їх у Верховній Раді України в термін, визначений Регламентом Верховної Ради України.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м.Київ,
4 квітня 1996 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між урядом України та урядом Держави Ізраїль про торгівлю та економічне співробітництво

Верховна Рада України **постановляє:**

Подану Кабінетом Міністрів України на ратифікацію Угоду між урядом України та урядом Держави Ізраїль про торгівлю та економічне співробітництво, підписану 11 липня 1995 року в м.Єрусалимі, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м.Київ,
5 травня 1996 року.

Парламентська хроніка

Конституція: більше інформації — менше ілюзій

(Початок на 1-й стор.).

Далі почалося слухання звіту тимчасової слідчої комісії про ситуацію в телеінформаційному просторі України, який представив на розгляд депутатів її голова Сергій Аксененко. Він охарактеризував нинішній теле- і радіоінформаційний простір України як некерований з боку вищих органів державної влади. Це стосується і розпродажу теле- і радіоінформаційного простору зарубіжним компаніям, і стану справ у сфері реклами і в самій організації творчого виробничого процесу у системі Держтелерадіо України.

Після відповідей на запитання народні депутати почали обговорення цього питання.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Нехай з іскри полум'я не займеться!

Управління державної пожежної охорони МВС України повідомляє, що протягом останніх років ситуація з пожежами та загибеллю на них людей залишається тривожною. Щороку в країні виникає понад 50 тис. пожеж, на яких гине та одержує травми понад 3 тис. чоловік. Лише за чотири місяці поточного року в Україні сталося 14,5 тис. пожеж, загинуло 1168 чоловік. Матеріальні збитки склали понад сім трлн. крб.

Незважаючи на заходи, які приймаються Державною пожежною охороною щодо відвернення загрози пожеж, помітних результатів не досягнуто. Проблема гарантування пожежної безпеки залишається актуальною, а в літній період вона набуває особливої гостроти.

Значних розмірів набули лісові пожежі. У цьому році виникло 916 пожеж, якими знищено близько 1500 га лісового масиву. Тільки за 11 травня вогнем знищено 215 га лісу в Луганській області.

У зв'язку з цим Управління державної пожежної охорони звертається до керівників міністерств, відомств, органів влади, підприємств та установ, всіх громадян України: за умов сухої, спекотної погоди значно зростає ризик виникнення пожеж, що вимагає від кожного підвищеної пильності при поводженні з вогнем, вибухо- та пожежонебезпечними речовинами на виробництві, в побуті, місцях масового перебування людей, у зонах відпочинку, лісах, луках, торфовищах.

Будьте обережними, зберігайте національне багатство України, своє життя і майно від вогню!

Управління державної пожежної охорони МВС України.

Думки з приводу

ДРУГОРЯДНИХ ПИТАНЬ НЕМАЄ

Незважаючи на те, що минулий пленарний тиждень був порівняно коротким, однак за неповних три дні народні депутати встигли розглянути і прийняти чимало важливих законів, ратифікувати ряд угод з іншими державами. І хоча, за твердженням народних депутатів, другорядних питань немає, що відповідає дійсності, однак кожен із них найважливішими вважає ті, які йому найближчі професійно і політично. Це і засвідчують їхні думки, висловлені нашому кореспондентові.

Анатолій Єрмак, група «Реформи»:

—Безумовно, обговорення проекту закону «Про промислово-фінансові групи України» можна назвати прецедентом у роботі нашого парламенту. Чи не вперше за свою історію він прийняв рішення і подолав вето Президента України. Щодо самого вето, то в ньому віддзеркалено прагнення оточення Президента лобіювати створення промислово-фінансових груп і закласти в закон норми, які могли б сприяти розвитку цих новоутворених об'єднань на шкоду нашій державі.

Слід віддати належне Верховній Раді України, яка досить виважено свого часу підійшла до розробки та прийняття закону «Про промислово-фінансові групи в Україні». Однак у зв'язку з вето Президента закон не діяв майже півроку. Подолання ж заборони конституційною більшістю депутатів нарешті дозволить ввести його в дію. А це дасть змогу не лише ініціювати роботу нашої економіки, а й, так би мовити, поставить певний бар'єр перед відомими нам особами з оточення Президента України, які продовжують дбати не про державні, а передусім про власні інтереси.

Олег Вітович, позафракційний:

—Цього тижня, на мою думку, було розглянуто два найважливіших питання. Верховна Рада врешті—решт остаточно затвердила склад погоджувальної комісії, яка працює над проектом нової Конституції України. Цим самим розв'язала кількатижневу суперечку з даного приводу і дала можливість цивілізованим шляхом вирішувати спірні питання, що, безумовно, можна лише вітати.

Друге рішення прийнято з відомої постанови Кабінету міністрів щодо компенсації вкладів населення. Щоправда, я голосував лише за окремі пункти, бо в цілому не підтримую її через відсутність найголовнішого. Було запропоновано, однак не прийнято, доручити Кабінетові міністрів у місячний строк подати на ратифікацію Верховній Раді підписані двосторонні угоди між Україною і Росією про так званий нульовий варіант, тобто поділ активів і пасивів колишнього СРСР. Це рішення досить важливе з точки зору стратегічних інтересів України. Адже в червні Росію може бути прийнято до Паризького клубу, що дасть їй доступ до більш як стомільярдного боргу третіх країн. А тоді вже буде пізно робити навздогін якісь кроки. У зв'язку з цим програє Україна, народ, а депутати в черговий раз не дотримають слова перед виборцями. Бо майже кожен з них під час передвиборчої кампанії брав зобов'язання якимось чином вирішити питання компенсації заощаджень громадян. Тепер же слід зрозуміти, що це проблема не лише внутрішнього, а й зовнішнього боргу. Шкода, що далеко не всі приділили йому належну увагу.

Сергій Драгомарецький, фракція «Комуністи за соціальну справедливість і народовладдя»:

—Цього пленарного тижня у першому читанні прийнято проект Закону «Про державне регулювання ринку цінних паперів». Для мене, як для економіста, це питання досить важливе. Адже найбільші афери в Україні за останні роки пов'язані саме з випуском цінних паперів. Весь світ, наприклад, знає про так звані товарні облігації національних ресурсів, з допомогою яких було зроблено спробу продати все майно України за кілька мільярдів доларів. «Благодіяння» зупинено лише завдяки тому, що Верховна Рада прийняла постанову про розслідування цієї справи і надала їй широкої гласності. Тепер ми зіштовхуємося з аферою щодо інвестиційних сертифікатів. Контрольна комісія, яку я очолюю, підготувала відповідну постанову з цього приводу. Адже суть нового обману полягає ось у чому: людина заходить в ощадкасу, одержує майновий сертифікат, поруч обмінює його на інвестиційний і тут же його продає. Ось так з'являється видимість законності продажу майнового сертифіката. У той же час цей папірець не згадується в жодному законі України, а отже, він незаконний на території нашої держави. Окрім того, майновий сертифікат може обмінюватися тільки на цінний папір, забезпечений часткою держмайна.

Верховна Рада вже прийняла кілька нормативних актів, які регулюють оборот цінних паперів в Україні. Тобто законодавча база є, а ринку цінних паперів немає. Щодо запропонованого законопроекту, то в ньому більше негативних моментів, ніж позитивних. Однак у ході обговорення внесено чимало пропозицій і змін. Тож будемо сподіватися, що до другого читання законопроект буде подано у вигляді, який справді відповідатиме своїй назві і діятиме в майбутньому на благо громадян України, а не на шкоду їм.

Інтерв'ю взяв Василь ТУГЛУК.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ: П'ЯТА СЕСІЯ, ХРОНІКА ЗАКОНОТВОРЕННЯ

5 травня депутати ухвалили постанову Верховної Ради України, внесену Комісією Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності, що відхиляє проект постанови про надання права Кабінету міністрів України на внесення змін і доповнень до ставок акцизного збору як такий, що суперечить ст.18 Конституційного договору між Верховною Радою України і Президентом України.

Водночас, вважаючи це питання невідкладним, урядові запропоновано підготувати перелік підакцизних товарів, що має бути затверджений у якомога стисліший термін.

Прийнято постанову Верховної Ради України про введення в дію Закону України про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі, а також затверджено перелік питань, котрі мають бути розглянуті у пленарному режимі у травні цього року.

Депутати ухвалили відповідні постанови Верховної Ради України, пов'язані з питаннями адміністративно-територіального устрою України.

Завершилося денне засідання прийняттям у першому читанні закону України про порядок обкладення податками предметів, які переміщуються громадянами через митний кордон України.

На вечірньому засіданні депутати конституційною більшістю прийняли Закон України про промислово-фінансові групи в Україні. Були ратифіковані Угода між Україною і США про співробітництво в дослідженні і використанні космічного простору в мирних цілях, Угода між урядом України та урядом Держави Ізраїль про торгівлю та економічне співробітництво, Угода між урядом України та урядом Республіки Вірменія про вільну торгівлю, Угода між урядом України та урядом Республіки Грузія про вільну торгівлю.

Наприкінці пленарного засідання народні депутати прийняли постанову із списком членів Тимчасової спеціальної комісії для опрацювання проекту Конституції України.

* * *

6 травня пленарне засідання розпочалося з інформації, що її зробив міністр фінансів України П. Германчук, про заборгованість у заробітній платі, пенсіях, стипендіях та інших грошових виплатах населенню. Зазначалося, що заборгованість у зарплаті працівникам підприємств, установ і організацій усіх форм власності становила на 1 квітня ц. р. 124,2 трлн. крб. На пропозицію О. Мороза утворено спеціальну комісію у складі представників постійних комісій з питань фінансів і банківської діяльності, з питань бюджету, з питань соціальної політики та праці, котра має вивчити питання кризи в бюджетній сфері. Гостре було обговорення питання про державний внутрішній борг України станом на 1 січня 1996 року, його структуру та граничний розмір державного внутрішнього боргу України на 1996 рік. Депутати відхилили проект постанови, підготовлений Кабінетом міністрів України як такий, що не відповідає Законові України про Державний внутрішній борг України, та доручили урядові разом з комісіями з питань фінансів і банківської діяльності, з питань бюджету доопрацювати проект, визначивши насамперед реальний обсяг та джерела погашення державного внутрішнього боргу.

Депутати ухвалили проект постанови Верховної Ради України про затвердження Правил оформлення проекту Закону України про Державний бюджет України та про проект закону про внесення змін до Закону «Про бюджетну систему України», прийняли Закон України про внесення доповнень до Декрету Кабінету міністрів України від 26 грудня 1992 року № 14 «Про податок на добавлену вартість». Чимало критичних зауважень викликав проект постанови про порядок обкладання податком на добавлену вартість товарів, які ввозяться в Україну в рамках Гарантійної структурної угоди від 10.05.1995 р. за рахунок кредитів США для потреб сільськогосподарського виробництва. Депутати повернули проект на доопрацювання з урахуванням обговорення, він має бути поданий до Верховної Ради через два тижні.

Сесія ухвалила зміни до постанови Верховної Ради України від 15 вересня 1995 року «Про порядок введення в дію Закону України «Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах».

Поіменним голосуванням було прийнято в першому читанні проект закону про державне регулювання ринку цінних паперів, покликаний запобігати зловживанням і злочинності, які мають місце, наприклад, у діяльності трастових компаній.

* * *

На пленарному засіданні 7 травня Верховна Рада прийняла Звернення до ветеранів Великої Вітчизняної війни, усіх співвітчизників.

Після докладного обговорення, сесія прийняла в цілому Закон України про ставки акцизного збору та ввізного мита на спирт етиловий та алкогольні напої, проект якого в порядку законодавчої ініціативи внесла Комісія з питань фінансів і банківської діяльності. Закон має стимулювати розвиток власного виробництва спирту та алкогольних напоїв.

У другому читанні прийнято Закон України про вивізне (експортне) мито на живу худобу та шкіряну сировину. Закон регламентував конкретні питання: вагу тварин, що йдуть на експорт, ставку мита, порядок нарахування митними органами вивізного мита і його сплати. Закон значно посилив захист споживчого ринку України, інтересів вітчизняного товаровиробника, поліпшив структуру експорту, зокрема заборонивши вивіз молодняка великої рогатої худоби вагою до 350 кілограмів.

Сесія внесла зміни й доповнення до Закону «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» і прийняла постанову, якою визначила порядок його введення в дію.

Ратифіковано Угоду між урядом України і урядом Азербайджанської Республіки про співробітництво в галузі пенсійного забезпечення.

Прес-служба Верховної Ради України.

«КОНТРАКТ» ПРОПОНУЄ КОМПРОМІС

Тільки після накладання президентського вето на Закон про рекламу, широка громадськість почала розуміти, хто що виграє і хто що програє в тому чи іншому варіанті.

Чудовою ілюстрацією з цього питання є наша всеукраїнська газета споживачів «Контракт». З одного боку, як майже вся преса та електронні засоби масової інформації, частину доходу отримуємо від публікації реклами. Навіть невелика втрата цієї частини «живлення» може поставити редакцію на межу рентабельності. Зменшення чи збільшення поточного доходу навіть на 5–10 відсотків вирішують, «бути чи не бути?»

І позбутися саме цих «критичних» відсотків можуть сотні чи навіть тисячі українських газет будь-яких регіонів. Хто виграє від масового банкрутства незалежних (чи хоча б напівнезалежних!) газет та журналів, відомо. Припускаю, що декотрі і прагнуть саме знищення української плюралістичної преси — чи не єдиного надбання демократизації. До таких людей нема питань — вони знають, що роблять.

Є питання до інших. Здається, що не всі, хто натискав кнопку за фактичну заборону реклами, ясно й чітко уявляли й розуміли, до чого може призвести цілком благородне прагнення очистити ефір і сторінки преси від цієї «пошесті». Пишу «благородне прагнення» без найменшої іронії. Прагнення справді благородне. Зовсім інша річ, у який спосіб його здійснити. Наприклад, ніхто не заперечує проти розумних обмежень на рекламу взагалі, і особливо — тютюнових виробів та алкогольних напоїв. А заборонити все й одразу? І що це дасть? Хіба ж Україна на окремій планеті?! Сусідня реклама гулятиме на нашому просторі.

У той же час рекламна «пошесть» справді має місце. І ми сьогодні розглядаємо рекламу і як вимушену плату за свободу преси взагалі, за можливість сказати читачам правду: хто і як нас обдурює, як нам захищати свої законні інтереси. Адже читачі «Контракту» знають, що наші публікації якраз мають переважно антирекламний характер, розвінчують неякісні товари, як того й вимагають традиції руху споживачів. Тобто ми без залучення державних коштів робимо те, що мали б робити державні органи й організації відповідно до Закону про захист прав споживачів: викриваємо облудну рекламу, друкуємо списки сфальсифікованих і неякісних товарів, застерігаємо від вживання шкідливих напоїв, продуктів.

Але чому б не обернути частину доходів від цивілізованої, обмеженої вечірніми годинами в ефірі і певними умовами на сторінках газет реклами тютюнових виробів і алкогольних напоїв на користь усіх споживачів?

Для цього пропоную частково погодитися з додатковим оподаткуванням рекламних доходів. Але з обов'язковою умовою про цільове використання надходжень. Відповідні статті в законі можуть мати такі формулювання:

Доходи від реклами тютюнових виробів і алкогольних напоїв (торгових марок і логотипів виробників) підлягають додатковому оподаткуванню:

— вітчизняних виробів і напоїв — 5 відсотків;

— іноземних виробів і напоїв — 15 відсотків.

Надходження від додаткового оподаткування реклами тютюнових виробів і алкогольних напоїв використовувати тільки на пропаганду здорового способу життя (зокрема, на роз'яснення шкоди від уживання тютюну й алкоголю) через українські засоби масової інформації.

Олександр ТЕРТИЧНИЙ, головний редактор всеукраїнської газети споживачів «Контракт».

Київ.

УКРАЇНСЬКЕ МІСТО:

СЕРЕД громадських об'єднань, яких нині у нашій державі, мов грибів після дощу, все авторитетніше заявляє про себе Асоціація міст України. Передусім конструктивністю у роботі, послідовністю у відстоюванні прав громадян на участь в управлінні державою через самоврядування. Громадське об'єднання прагне домогтися, щоб вищі державні органи від декларування принципів демократичного суспільства врешті-решт перейшли до наповнення їх реальним змістом.

Щодо самої асоціації, то створювали її не задля задоволення чиїхось амбіцій, як це часто буває з партіями, а в силу необхідності. Якої саме? З цього запитання і розпочалася бесіда нашого кореспондента з президентом Асоціації міст України, мером Харкова Євгеном КУШНАРЬОВИМ.

Точка опори для процвітання держави

— Передусім нам потрібно закріпити інститут місцевого самоврядування в Конституції. Адже нині очевидні спроби усунути місцеве самоврядування із життя держави. Причому робиться це у двох напрямах.

Прихильники відродження системи рад старого типу вважають, що через їх вертикаль можна побудувати надійну систему управління суспільством. Ці твердження, на мою думку, хибні. Адже нині Ради різного рівня складаються з людей різної політичної орієнтації. І якщо змушувати одну з них, де більшість депутатів ліві, підпорядковуватися суто за адміністративним принципом іншій, де більшість мають праві, то це може призвести лише до конфронтації та посилення напруги у суспільстві. Інша річ — виконавча влада. Вона має бути позапартійна, або коаліційна. В останньому випадку діяти повинна на основі договору про союз. Але передусім від неї вимагається високий професіоналізм. Така влада може бути керована зверху донизу.

З другого боку, наступ на інституцію самоврядування повели прихильники так званої сильної виконавчої влади, хоча те, що вони пропонують, за змістом своїм нічим майже не відрізняється від принципів управління феодального суспільства. Тобто, коли певна посадова особа на своєму рівні цілком підпорядкована вищому керівникові і за це одержує право повністю розпоряджатися тими, хто стоїть нижче. Зовні цей позапартійний принцип закріплює примат держави над особистістю, правами людини і нічого спільного з правовим, демократичним суспільством не має. І якщо ми хочемо підтвердити всьому світові, Раді Європи, що ми справді демократична держава, інститут реального самоврядування має бути закріплено конституційно.

Далі на законодавчому рівні слід окреслити, на чому базується місцеве самоврядування, чітко визначити компетенцію, повноваження, які місцева влада, обрана населенням, може виконувати самостійно, відповідаючи лише перед Конституцією, законами та виборцями за свої дії. Населення, у свою чергу, одержує право схвалювати чи ні ці дії через участь у виборах.

— Однак, як відомо, будь-які повноваження залишаться лише на папері, якщо вони не підкріплені фінансами.

— Безперечно, компетенція має спиратися на певні ресурси. Тому обов'язковим є розв'язання проблеми фінансової і майнової бази місцевого самоврядування. Адже розподіл фінансів у нас досі ведеться, як у тоталітарній державі. Зрозуміло, що за їх жорсткою централізацією стоїть бажання приборкувати, так би мовити, непокірних та підтверджувати свою значимість. Адже право розпоряджатися фінансами, розподіляти їх на свій розсуд — це і є справжня влада. Щоправда, і шлях до зловживань. Бо в демократичному суспільстві влада і гроші максимально наближені до платників податків, а не розподілені зверху, як у нас. Це, у свою чергу, створює сприятливі умови для контролю за їх використанням і відповідного впливу на фінансову політику самоврядних органів, в основі роботи яких — турбота про своїх виборців.

— Але як же бути у такому випадку з проблемами на загальнодержавному рівні, особливо у наш час?

— Я не кажу, що бюджети мають формуватися за принципом, коли внизу собі залишають скільки потрібно коштів, а залишки віддають на загальнодержавні потреби. Бо що таке «скільки потрібно?». У кожного з керівників на це своя мірка і свої запити. Слід передусім визначити розумний відсоток з усіх видів податків, який має залишатися на місцевому рівні, який надходитиме в область, столицю. Якщо ж постійно посилатися на інфляцію, труднощі, нічого не робити у цьому напрямі, то так і залишимося у напівавторитарній системі, з претензіями називатися демократичним суспільством.

— Одне з найважливіших питань для місцевого самоврядування — це власність. Що, на вашу думку, має залишатися державі, а що маємо віддати місту?

— Сьогодні на території Харкова, наприклад, ми маємо півдесятка видів власності, від якої залежить задоволення різних потреб населення, життєдіяльність міста. А відповідальність за все це несуть органи самоврядування. Як наслідок, з міської влади питають за те, чим вона не володіє і не розпоряджається. Наприклад, ринки на території міста, які перетворилися у вогнища зла, — власність облспоживспілки. Вокзал теж не належить місту, хоча хто, як не ми, зацікавлений, щоб «ворота» мали відповідний вигляд. Кінотеатри, частина готелів, магазинів, об'єктів медицини і культури — теж не наші. Намагання держави зберегти за собою те, чим вона давно вже не керує, призводить до того, що в місті з'являються тимчасові власники, які, експлуатуючи ці об'єкти, дбають передусім про зиск для себе і не відповідають за якість послуг. Тому, вважаю, всі об'єкти соціальної інфраструктури мають бути передані у власність міст і слугувати для задоволення потреб всього населення, а не купки людей.

Надійним джерелом фінансів для поповнення бюджету місцевого самоврядування може бути податок на нерухомість. Він водночас змусив би власників дбати про належне її утримання та ефективне використання. За рахунок платежів заможнішої частини населення ми могли б допомагати малозабезпеченим. Слід також остаточно розв'язати питання поділу власності на державну та муніципальну. Остання, на відміну від комунальної, не є різновидом державної, а належить територіальній спільноті людей, які мешкають у тому чи іншому місті. Словом, проблем вистачає. І саме асоціація має сприяти їх успішному розв'язанню.

— Судячи з ваших планів, ви впевнені, що громадське об'єднання, президентом якого ви є, має перспективи...

— Не сумніваюся, що асоціація буде існувати, а її вплив на суспільні процеси зростатиме, оскільки вона є механізмом цивілізованого розв'язання суперечностей між громадянином і державою. Тому було б не зайве, щоб у «високих кабінетах» адекватно реагували на наші пропозиції. Тоді не виникатиме ситуацій, коли закони, укази, постанови не діють, оскільки вони відірвані від реального життя. І в той же час незатребуваним залишається досвід людей, які на практиці реалізують ці законодавчі акти і знають, який має бути їх оптимальний варіант. Велосипеда тут не треба винаходити, оскільки в інших державах є чималий досвід. Наприклад, у ФРН Союз німецьких міст, що існує близько 100 років, в обов'язковому порядку висловлює свої пропозиції щодо всіх законодавчих актів, які розглядає Бундестаг. Без них депутати просто не приймуть до розгляду законопроект. Завдяки цьому створена система виключення непорозуміння і конфронтації суспільства із владою. Це і є приклад громадянського, багато в чому самокерованого, суспільства.

Цього прагне і наша Асоціація міст. Вона не намагається в силу якихось амбіцій привернути увагу чи завоювати собі «місце під сонцем». Ми обрані більшістю населення України і згідно із законом представляємо його інтереси. Тому ми зобов'язані відстоювати їх, повніше реалізовувати свої права в інтересах громадян України. Врешті-решт, досвід передових країн світу свідчить, що не диктатура і не анархія, а розвиток самоврядування став точкою опори для процвітання держав.

Інтерв'ю вів Василь ТУГЛУК.

СТАНЕМ НОВОСЕЛАМИ І ТИ, І Я

Перший досвід реалізації муніципальної інвестиційної житлової програми у Дніпропетровську

РАДІСНИХ свят взагалі в нас поменшало, а пов'язаних із новосіллями й поготів. Житлове будівництво згорнулося до критичних меж. У Дніпропетровську мінімум сімдесят тисяч сімей потребують окремих квартир, та чи судилося їм у теперішніх умовах дочекатися щасливих днів? Виявляється, судилося.

Міська Рада у Дніпропетровську менше року тому дала добро на реалізацію не зовсім звичної для нас муніципальної інвестиційної житлової програми. Хоч не назвала її експериментальною. Городяни, одначе, неоднозначно сприймали "затію", частіше пригадуючи прислів'я "казав пан: кожух дам..." Та щойно на житловому масиві Червоний Камінь, поруч із недавно відкритою "стартовою" станцією метрополітену, відбулося-таки хвилююче свято, яке розвіяло будь-які сумніви. Тут у першому спорудженому за муніципальною програмою 80-квартирному будинку справили входини перші новосели цієї програми. Голова міської Ради Микола Швець висловився приблизно у тому дусі, що "у наше місто прилетіла перша весняна ластівка, яка відразу почала робити погоду". А загалом подію Микола Антонович розцінив навіть як "повернення довір'я людей до місцевої влади, обіцянки і гарантії якої виявилися не порожніми".

Дніпропетровська муніципальна житлова програма — не нечуване відкриття. У світі давно спорудження житла інвестується зацікавленими фірмами і майбутніми новоселами водночас. Коли останні викупляють помешкання у приватну власність на умовах довготривалої виплати. Це наче ви придбали квартиру в кредит або взяли позичку у вигляді нерухомості. Саме таку схему і втілює у Дніпропетровську фінансова компанія "Ельф".

Вона запропонувала городянам ринок житлових векселів, гарантом якого, у свою чергу, виступила міська влада. Це значить, що на відміну від комерційних банків і різних довірчих компаній та товариств, тут "фінансовий бізнес" — точніше, грошові внески громадян — під захистом виконавчого комітету міської Ради. Причому, боргові зобов'язання, видані взамін внесків бажаючих будувати за свої кошти житло, — це лише один бік справи. Другий полягає в тому, що третій учасник програми, домобудівний комбінат №1, мусить тепер рахуватися з запитами та вимогами як юридичних замовників (компанії "Ельф" і відділу капітального будівництва міськвиконкому), так і фізичних — майбутніх новоселів. Виник багатообіцяючий процес, про який ми ще розкажемо нижче.

А поки що ось про що: аби отримати квартиру "в натурі", досить для початку оплатити тридцять відсотків її вартості. Заробив гроші — купив один чи два (на скільки вистачить) векселі. І так доти, доки не набереться необхідний мінімум на одно-, дво- чи трикімнатну квартиру. Ключі одержуєш без затримки, бо решту кредитує фінансова компанія. З нею розплачуватися потім можна протягом і п'яти, і десяти років.

Враженнями від усього цього у нас є змога, зрештою, поцікавитися у перших власників житла на масиві Червоний Камінь. Не скажеш, що це дуже заможні люди. Швидше навпаки. Володимир Циось пенсійного віку, досі із дружиною мешкав у трикімнатній квартирі разом із сином та невісткою, дочкою і зятем та двома внуками. Уявляєте, в якій неймовірній тісноті? Але "розкоші" відразу придбати другу квартиру був позбавлений. Інша річ — на виплату, купляючи векселі "поетапно". І тепер Володимир Циось каже: "Як на мене, ця програма задумана спеціально для молоді, і за останні роки я не пригадую кориснішої та перспективнішої в інтере-

КРИЗА — КРИЗОЮ, А ЛЮДЯМ ЖИТИ ТРЕБА

У Полтавському міськвиконкомі вручено ордери на квартири в щойно збудованому 120-квартирному будинку ветеранам Великої Вітчизняної війни. Будинок споруджено на кошти міського бюджету за допомогою обласної адміністрації та за пайовою участю ряду підприємств міста. Більше половини квартир виділено пільговим категоріям населення, в тому числі 25 — інвалідам Великої Вітчизняної війни, 13 — учасникам бойових дій, 12 — сім'ям загиблих у Великій Вітчизняній. Крім того, квартири надані також «чорнобильцям», офіцерам запасу тощо. Чотири квартири надано в розпорядження Міністерства оборони.

Незважаючи на зниження життєвого рівня людей, міська Рада, виконавчий комітет посилили роботу з соціального захисту населення. І хоча обсяги житлового будівництва, як і скрізь, зменшено, кількість квартир, виділених міськвиконкомом пільговим категоріям населення (інвалідам війни, «чорнобильцям», багатодітним), минулого року порівняно з попереднім збільшилась у два рази і становила 110 квартир. На пільгових умовах також встановлено 714 квартирних телефонів.

Одним словом, криза кризою, а міськрада робить усе для того, щоб хоч трохи зменшити її тягар для людей, які чесно прожили життя, а нині мимоволі опинилися на його узбіччі.

ВЧОРА, СЬОГОДНІ, ЗАВТРА

сах молодого покоління, ніж ця". Схоже, він має рацію, з чим погоджуються Ольга Усенко та Тетяна Касторна зі своїми синами. А бухгалтер Ніна Андрющенко, сім'я котрої дванадцять літ квартирувала де попадеться, навіть вигукнула: "Де ж раніше були ці люди і влада разом з ними, що не практикували подібної житлової програми? Ми б давно побудували собі хату, і в чужі не ходили б!" Ірині Максименко квартиру придбали батьки: дівчина закінчує мединститут, збирається заміж. "Буде де жити, а працюючи, далі самі себе забезпечуватимемо, бо і платитимемо не тьоті чи дяді за найману квартиру, а за власну".

Заявляючи, що "експеримент скінчився — почалася справжня робота", директор фінансової компанії "Ельф" Олександр Малахов знає, що каже. Необхідні нові, більш комфортні, серії панельних житлових будинків. З утепленими стінами, металевими вхідними дверима, газовими лічильниками... Не забезпечать цього одні — забезпечать інші. На домобудівному комбінаті №1 світ не зійшовся клином: компанія має намір залучати й іноземні будівельні фірми, і провідних проектантів, архітекторів, нарешті — експертів, аби гілки не було застою.

Адже і ті три наступні багатоповерхівки на масивах Червоний Камінь та Лівобережний, і ті дві, котрі виростають неподалік від проспекту Правди (а всі вони заселятимуться цього року), однозначно повинні бути кращими і зручнішими від первістка. Для компанії "Ельф" і міськради важливо не розчарувати ще майже триста сімей, які сьогодні уже викупили необхідну кількість житлових векселів. Бо наступного року компанія має намір збудувати мало не вдвічі більше квартир, а мер міста Микола Швець навіть мріє про тисячу. Але все залежатиме від попиту на цей вид послуг. Від того, наскільки населення остаточно повірить своїй владі.

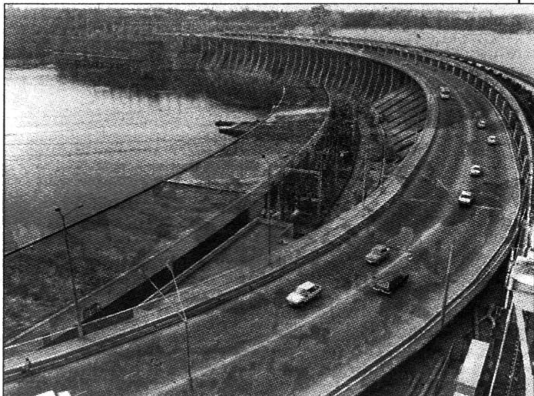
Нарешті, таке: муніципальна житлова програма дістала "перепустку" в центральну частину міста. Тут переважає давня забудова, красу й неповторність якої конче необхідно зберегти і не зіпсувати неоковирною новою. Отож ідеться про споруди за індивідуальними проектами з приватними помешканнями на найвибагливіші смаки, запити і можливості. Не будемо ж ми вічно в нестатках та злиднях, правда ж? І давайте вірити і не відкладати на потім, а робити зараз усе для того, щоб жити в красивому місті і в красивих будинках — таку ось політику сповідує, по суті, Дніпропетровська міськрада.

Ще півроку тому уявлялося, що інвестиційна муніципальна житлова програма швидше розрахована на віддалену перспективу, ніж на миттєвий успіх, насправді уже сьогодні вона стає очевидною реальністю. А перший споруджений в її рамках дев'ятиповерховий красень для міськвиконкому, до речі, уособлює і неминучість нових стосунків з власниками помешкань на рівні надання їм комунальних послуг, усього обсягу інженерно-побутового обслуговування. Якщо ми правильно зрозуміли того ж Миколу Швеця, то тепер мета міськвиконкому — аби новосели-приватники підпорядкували своїм інтересам діяльність усіх комунальних служб, наполегливо домагаючись від них якості і надійності.

Хоч уся ця історія для мера зокрема і міської Ради загалом обернулася поки що трохи несподіваним клопотом. Сюди зачастили делегації з сусідніх міст. Спочатку з Кривого Рогу та Дніпродзержинська своєї області, потім з Миколаєва, Луганська та інших обласних центрів України. Здогадуєтеся, задля чого їдуть? Звичайно, щоб вивчити досвід міської інвестиційної житлової програми, яка тут справді почала приносити жадані плоди. А ще більше заявила про свою перспективність.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

ТРАНСПОРТНИЙ БАР'ЄР НА ШЛЯХУ ЗАПОРІЖЖЯ

—Яке у вас зелене місто! — часто можна почути від захоплених приїжджих і водночас від них же:

—Як у вас погано працює транспорт!

Справді транспортна проблема в нашому місті одна з найпекучіших. Не так, як, наприклад, у Києві чи Харкові, Одесі чи Донецьку. Хто був там, той знає, що трамвай, тролейбус та автобус підстраховують один одного, а метро, де воно є, зрозуміло, знімає всі проблеми, якщо вони виникають.

Запоріжжя нині вже підходить до того, що без метро йому неможливо існувати.

Територія міста становить 33 тисячі гектарів, певне, найдовша вулиця в Європі, проспект Леніна, простягається на 30 км, мікрорайони майже не зв'язані між собою, існують відокремлено (місто у місті). Щоб переїхати, наприклад, з Шевченківського мікрорайону у Великий Луг, треба робити справжню експедицію. Вже не кажучи про час пік уранці та ввечері. Тоді міський транспорт працює з великим навантаженням і, не дай Боже, щоб десь розірвався один, бодай коротенький ланцюжок, завмирає тоді все, і натовпи людей на кожній зупинці промовисто свідчать про те, наскільки дошкульною стала транспортна проблема. І на зупинках і у високих кабінетах лунають ідентичні думки: «Далі так жити не можна».

—Коли я прийшов у міськраду і ми почали вивчати це питання, виявилося, що ніхто не працював на перспективу, — каже голова міської Ради народних депутатів Олександр Головко. — Довелося починати з нуля.

Творчій групі з київського «Діпробуду», очолюваної головним архітектором проекту Тетяною Губенко, було запропоновано розробити нову концепцію розвитку міста. І кропітка праця спеціалістів дала перші результати. На початку березня в міськвиконкомі відбулася зустріч з головними спеціалістами «Діпробуду».

Вони винесли на розгляд присутніх основні показники концепції перспективного розвитку Запоріжжя. Вчені зробили кваліфікований та грунтовний аналіз сучасного стану міста і окреслили стратегічні напрями виходу з ситуації. Крім того, на суд міських керівників було представлено прогноз майбутнього розвитку міста. Вперше не чиїмось вольовим жестом, а на підставі наукових розрахунків. З подивом присутні дізналися, що найбільш прогресивним напрямом розвитку міста має бути Південний. І це треба постійно мати на увазі, приймаючи ті чи інші рішення.

Автори концепції вважають, що для розв'язання транспортної проблеми, місту в майбутньому аж ніяк не прожити без спорудження метро. Вони й пропонують дві перші лінії — одна від залізничного вокзалу Запоріжжя — й через греблю до «Запоріжтрансформатора», а другу від Хортицького житлового району через мости Преображенського до промислового майданчика.

—Тоді місто буде міцно зв'язане в одне ціле, – підкреслює автор проекту Тетяна Губенко.

—І починати цю роботу треба зі спорудження мостів через Дніпро, — формулює завдання на найближчий час мер Олександр Головко, передовсім перед заступником Геннадієм Липським, який веде питання будівництва.

Відбулася технічна нарада, де фахівці уточнювали трасу мостового переходу через Дніпро: вона пройде на 800 метрів нижче від існуючих мостів Преображенського. Це, здається, найоптимальніший варіант.

Учасники наради не заперечують можливості в майбутньому, коли з'являються кошти, побудувати мости нижче і вище Хортиці.

Кошти справді великі. Для того, щоб побудувати мостовий перехід біля мостів Преображенського, потрібно орієнтовно майже 17 трильйонів крб. Але щоб зробити перший крок, грошей багато не потрібно: робочий проект мостового переходу оцінюється всього близько 60 млрд. крб. Його і треба робити, бо час не жде.

Метро — це все ж таки далеке майбутнє, хоч думати про нього треба сьогодні. А в планах Олександра Головка найближчим часом з'єднати Хортицький житломасив з Верхньою Хортицею тролейбусним маршрутом та обчислити, чи можливо через греблю пустити трамвай.

—Тоді ми зняли б велике навантаження з мостів Преображенського, допомогли б нашим городянам, — каже Олександр Степанович.

Справді, майбутнє починається сьогодні. А коли це так, то його треба наближувати. Бо нічого саме не зробиться.

Віталій ШЕВЧЕНКО,
завідувач відділу інформації міськвиконкому.

Запоріжжя.

Торгувати слід цивілізовано, інакше...

Відповідно до рішення міськвиконкому в Маріуполі створено постійну комісію для боротьби з порушеннями правил торгівлі у дрібнороздрібній торговельній мережі, в тому числі на ринках міста.

Внаслідок рейдів-перевірок, що їх провела комісія, виявлено 568 порушень у 271 підприємстві дрібнороздрібної торгівлі.

Осіб, що припустили порушення, притягнено до адміністративної відповідальності, міська податкова інспекція застосувала до них штрафні санкції. За систематичні, а в деяких випадках і разові, порушення правил торгівлі розпорядженням міськвиконкому на строк від трьох місяців до року призупинено чинність сертифікатів і ліцензій, виданих цим торговельним підприємствам.

Музиканти проти наркоманії

Акція-марафон за такою назвою відбулася в Маріуполі. Її оргкомітет звернувся до всіх керівників підприємств, організацій, фірм, до всіх людей доброї волі із закликом, в якому гостро лунає тривога у зв'язку із загрозою швидкого поширення наркоманії серед молоді.

Кошти, отримані від проведення акції-марафону, буде використано для відкриття у місті кабінету анонімного консультування наркоманів і токсикоманів.

Проблема

МАЄ ЛУЦЬК ВОДОЙМУ ... З ГАСУ

Здавна відомо, що поблизу Луцька багато років існує військовий аеродром. А ось у пресі про це писати було заборонено. Військова таємниця. Небо над містом від реактивного гулу літаків розколювалося, дзеленчали шибки в будинках... Сьогодні — тихо. Літаки не літають. Кажуть, нема пального. Мешканці індивідуальних житлових будинків, що поблизу аеродрому, вважають: пальне є. Тільки воно в землі. І можна гас побачити в їхніх криницях, де вода вже багато років для супу чи борщу непридатна, а щоб заправити трактор — годиться. Коли люди підняли тривогу, то у місцевих органах влади сказали приблизно так: не галасуйте, ми вам прокладемо водопровід. І проклали. А криниці гасом заповнювалися все більше і більше. Перевірки санепідслужби показали — у підземні водоносні горизонти потрапив гас, що витік з ємкостей складів, розміщених на території аеродрому.

Тоді і виникли перші проекти очищення підземної питної води. Одні пропонували через пробурені свердловини відкачувати нафтопродукти. Інші — на водоносних жилах встановити спеціальні перехоплюючі дрени... Але далі слів справа не йшла. А тим часом екологи били тривогу. Що буде, коли нафтопродукти потраплять у річку Стир? А звідти — у Прип'ять, потім — в Дніпро?

Нещодавно у Луцьку побували спеціалісти з датської фірми «Крюгер-Консалт», спеціалізація якої — виявлення, локалізація та позбавлення грунтів і підземних вод від забруднення нафтопереробними продуктами. Вони вирішили нам допомогти. Уряд Данії виділив фірмі «Крюгер-Консалт» 1 мільйон доларів США на проведення рекреації території довкола Луцького військового аеродрому і підземних водоносних горизонтів. Передбачено, що акціонерне товариство «Українська земельна компанія» за власні кошти видобуватиме з-під землі нафтопродукти, очищатиме їх і реалізуватиме. Посильну допомогу надаватиме Міністерство оборони України, залучатимуть кошти з місцевого бюджету. Отже, є надія, що екологічні проблеми військового аеродрому через 5—6 років буде вирішено.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Медицина

Хто має очі, нехай побачить...

КОЛИ 8 років тому в Києві було організовано Центр мікрохірургії ока, перед ним поставили завдання — надавати хворим найкваліфікованішу допомогу. Престижний медичний заклад створювався під ім'я провідного в Україні офтальмолога професора Миколи Сергієнка. Зараз у багатьох країнах світу операції на очах проводять саме за київськими методиками.

— Одна з останніх новацій, що її застосовують у клініці Сергієнка — алмазний ніж. Його використовують під час хірургічної корекції короткозорості. Французька фірма «Антон Мейєр» уже розпочала виробництво цих високоточних інструментів. Нова технологія вже переважає у Франції, Польщі, США.

Київський центр мікрохірургії ока — це великий сучасний комплекс на шість відділень з новітнім обладнанням, комп'ютерною технікою. Операції виконують за сімома категоріями складності. Причому 85 відсотків з них — найскладніші. Загалом — 14 тисяч операцій на рік. Доволі високо оплачується праця лікарів. По суті, медик тут має два джерела зарплатні. Один — бюджетний, а інший — госпрозрахунковий. Утримується центр не за рахунок Міністерства охорони здоров'я, а за рахунок місцевої влади. Тому іноголоді хворі змушені платити за лікування самі. Операція тепер коштує від 10 до 50 мільйонів карбованців.

На базі клініки діє кафедра хвороб очей Інституту вдосконалення лікарів під керівництвом М.Сергієнка, який запроваджує у практику різноманітні новації. Створений ним кришталик запатентовано за кордоном. Таким людям у далекому зарубіжжі могли б запропонувати престижну і привабливу наукову діяльність. Багато хто з таких учених мужів уже залишив свою батьківщину в пошуках кращої долі, умов реалізації своїх можливостей. Тому на часі питання про виживання вітчизняної науки.

Скільки ще за таких умов існуватиме українська офтальмологія? Її потенціал не може бути виснажено, — вважає М.Сергієнко, у нас є досвідчені спеціалісти, талановита молодь. Хоча і маємо сьогодні складнощі з технічним оснащенням.

Успіхи вітчизняної офтальмологічної науки привертають увагу ділових людей. У Києві, наприклад, організовано спільне українсько-американське підприємство з виробництва штучних кришталиків. Велику допомогу українській офтальмології надає фірма «Оптімафарм», котра продає більше як 150 найменувань препаратів. До Центру приглядаються й іноземні інвестори.

Чи настане такий час, коли держава геть не зможе фінансувати Центр? На це запитання його головний лікар Сергій Риков відповідає, що таке можливе.

Серед проблем центру головлікар називає характерні для будь-якого медичного закладу. Зокрема, скорочення штатів: доведеться звільнити 30 відсотків працівників. І під скорочення, на жаль, можуть потрапити насамперед пенсіонери. «А у нас, в офтальмології, — зазначає Сергій Олександрович, — саме вони найдосвідченіші, найкваліфікованіші фахівці. Намагатимемося будь-що зберегти кількість персоналу за рахунок платних послуг».

— А що буде, якщо до вас прийде хворий, у якого немає грошей на лікування? — запитую головлікаря.

— Ми завжди готові допомогти хворому, — каже Сергій Олександрович. — І ми ще не відмовили в допомозі жодній сліпій людині, яка переступила поріг нашої клініки. У нас є хоча й невеличкий, але необхідний на такий випадок резерв.

Леонід КУРОЧКІН.

Київ.

Освіта

Дорога до початкової школи

У ВОЛИНСЬКІЙ області функціонує 247 шкіл першого ступеня, у яких навчається 4680 учнів. Простіше сказати — це початкові школи з трирічною і чотирирічною формами навчання. Як правило, розташовані вони в невеличких селах, які ще зовсім недавно вважалися неперспективними.

У селі Небіжці Ківерцівського району — 100 дворів. Кажуть, що тут з давніх-давен помирало людей більше, ніж народжувалось. Ось і сьогодні в селі проживає... більше 30 вдів. А працездатних — 8—10 чоловік. Тому й не дивно, що у трикласній початковій школі лише 13 учнів. Як розповіла директор школи Валентина Познюк, в селі мешкає три циганські сім'ї, де семеро дітей шкільного віку. Їх бачать у школі, лише коли починається навчальний рік, а потім — і слід прохолов. Їхні батьки кажуть: «Рахувати навчилися, а більше їм знати і не треба».

Ось така реальність. У Небіжці більш як три класи школи ніколи й не було.

— На жаль, про школу всі забули, — розповідає Валентина Познюк. — Ми не маємо за що купити ручки, олівця, папки... Ремонт класів робимо коштом батьків. Нинішнього року вчителі ще не отримували зарплати. Сором сказати, але буває так, що я не маю за що хліба купити.

По-доброму можна подивуватися директорові початкової трикласної школи із села Озерця цього ж району Ілоні Кирилюк, яка ось уже десять років із Луцька їздить до села. Із січня цього року вона теж іще не отримувала зарплати. На три класи — три вчительки, на яких — два з половиною оклади. У школі нема радіо, телевізора, від'єднано телефон. У коридорчику стоїть бляшаний бачок з питною водою, біля нього металевий кухлик.

Люди добрі, в якому столітті ми живемо?

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Зв'язок

Обійдемося без імпорту?

Україно-німецьке СП МКМ «Telekom» в особі держави знайшло надійного замовника телефонних комутаційних систем типу EWSD, а також систем передач фірми «Siemens».

Таким чином, практично безприбуткова п'ятирічна діяльність підприємства завершилася завоюванням «місця під сонцем» на вітчизняному ринку зв'язку.

— З 1990 року ми працювали над якістю проектних і монтажних робіт, — розповідає генеральний директор фірми Детлеф Шторк. — За цей час введено в дію 108 тисяч власних комутаційних систем, цифрова радіорелейна лінія на дільниці Київ—Львів, установлено кабель для волоконно-оптичної лінії зв'язку Ужгород—Словаччина і Ужгород—Угорщина. Здійснюється монтаж ліній на ділянці Львів—Чернівці і Київ—Суми.

Стратегічна мета зв'язківців — скорочення імпорту матеріалів і послуг — цілком збігається з завданнями Міністерства зв'язку України. А кінцева мета МКМ «Telekom» — випуск систем EWSD з використанням переважно місцевої сировини, матеріалів і робочої сили.

Іван ІЛЛЯШ.

Київ.

Оце так так!

Дискримінація, панове дояри...

БОЮСЯ накликати на себе гнів поборниць фемінізації, та все-таки берусь стверджувати: у багатьох сферах життя жінки досить-таки зрівнялися в правах з представниками сильної половини людства.

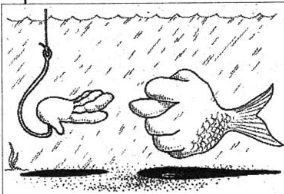
Мало того, якщо добре покопатися у вітчизняному законодавстві, можна віднайти там норми, що дискримінують... чоловіків. Узяти хоча б Закон «Про пенсійне забезпечення», пункт «д» статті 13 якого каже: жінки, що працюють доярками (операторами машинного доїння), свинарками-операторами на сільськогосподарських підприємствах, після досягнення п'ятдесятирічного віку і за стажу вказаної роботи не менш як 20 років за умови виконання встановлених норм обслуговування мають право на пенсію за віком на пільгових умовах.

Ну, а як щодо представників вищезазначених професій чоловічої статі? Адже доять корів і доглядають свиней не лише жінки? — здивується дехто з читачів. Зі справедливою постановкою такого запитання важко не погодитися. Тільки стосовно доярів та свинарів- чоловіків закон мовчить. Чи то законодавець, котрий затверджував статтю, «забув» про представників цих гідних фахів чоловічої статі, чи то так мало тоді чоловіків трудилося на цих теренах, що вирішили їхніх інтересів навіть не враховувати, — хоч би там як, пенсійне забезпечення на пільгових умовах передбачено суто для представниць прекрасної статі.

Тим часом, сільськогосподарські підприємства модернізуються. Природно, з появою сучасної техніки професії свинаря та дояра стають дедалі чоловічішою справою. А коли так — то й полку потерпілих від такої несправедливості додається. З огляду на це, Міністерство соціального захисту ратує за внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення». А поки одні пропонуватимуть, а інші зберуться ухвалювати ці зміни, доярам, так само як і свинарям-чоловікам, що благополучно допрацювали до п'ятдесяти п'яти років, доведеться набратися терпіння, ну і, звісно, закотити рукави.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Малюнок С. ФЕДЬКА.

Торгівля

Делікатеси у причорноморському соусі

Нехай не всіх мешканців столиці, та все ж значну їх частку нагодує Причорномор'я. Інакше навіщо було укладати угоду між Києвом та Одеською областю про співробітництво і споряджати до Одеси таку представницьку делегацію?

Причорноморці до приїзду гостей організували велику виставку-ярмарок. А переговори, домовленості та контракти були досить конкретні і взаємовигідні. Ось послухаймо сторони.

— Досі продовольство з нашого регіону планово йшло на Москву і Свердловськ, Київ і Луганськ, інші великі промислові центри, — каже заступник голови Одеської облдержадміністрації В.Калинчук. — Тепер закупівлі й поставки в інші регіони здійснюють у невеликих обсягах лиш окремі комерційні структури, і самі виробники шукають ринки збуту. Хоча на продукцію нашого агропромислового комплексу немалий попит. Укладання угоди з Києвом дасть змогу не лише наростити поставки багатьох видів продовольства, а й передбачити необхідні обсяги його виробництва.

— На жаль, кияни за останні роки зменшили споживання м'ясних та молочних продуктів, овочів і фруктів, круп і риби, — зазначає керівник столичної делегації заступник голови Київської міської держадміністрації І.Кучерявий. — Ми прагнемо збільшувати поставки харчових продуктів передусім вітчизняного виробництва, які, як правило, якісніші, а почасти — і дешевші за імпортні. На Одещині, пересвідчилися, немало що заслуговує уваги.

На виставці-ярмарку особливий інтерес у гостей викликали продукти дитячого харчування, рибна продукція, олія, консервовані та свіжі овочі і фрукти, кондитерські вироби, шампанські вина... Тут же біля стендів оформляли контракти. Промовиста деталь: якщо в останні роки до Києва з Причорномор'я надходило близько тисячі тонн продовольства, то лише за один ярмарковий день було укладено контрактів на 18 з лишком тисяч тонн продуктів.

Кияни, виконуючи угоду, не будуть лише «споживацькою» стороною : одержав продукцію, заплатив — та й годі. Вони мають намір усіляко сприяти одеситам у розвитковї у столиці України фірмової торгівлі, відкривати фірмові магазини, надавати місця на ринках, організовувати зустрічну торгівлю у Причорномор'ї тощо. Під час зустрічей висловлювали й таку думку: налагодити не лише торговельне, а й поглиблене економічне співробітництво окремих сільських районів Одещини та міських Києва.

Перші партії продовольства аграрники й переробники вже споряджають до столиці. Щоб під час святкування Дня Києва його мешканці могли поласувати делікатесами із Причорномор'я.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Базарний день (на 12.05)	Ціни на основні продукти харчування на ринках України							
	Яловичина	Свинина	Сало	Яйця (десяток)	Олія	Сметана	Сир жирний	Картопля
Полтава	350	450	270	110	120	360	240	65
Кіровоград	350—400	400—600	300	100	160	260	180	90
Севастополь	500—550	550—600	300—350	160—180	160—180	350—400	250—300	100—110
Дніпропетровськ	400—500	600—700	350	130	150	380	—	100
Київ, Лук'янівський ринок	650—700	800—900	250—300	120	160	350	350	60—80

Інтереси у нас однакові: національні

СЬОГОДНІ розпочинається дводенний офіційний візит Президента України Леоніда Кучми до Вірменії. Результатом його стане значне розширення українсько-вірменської договірно-правової бази і, судячи з усього, узгодження позицій з деяких політичних питань.

Досі Вірменія залишалася єдиною з республік Закавказзя, яку український Президент ще не відвідав і з якою не укладено договору про дружбу та співробітництво — це буде зроблено нині. Також під час візиту буде підписано міжурядові угоди, зокрема, про запобігання подвійного оподаткування доходів та майна, протокол про політичні консультації між міністерствами закордонних справ. Нещодавно, до речі, Верховна Рада України ратифікувала українсько-вірменську Угоду про вільну торгівлю, отож тепер на часі давно заплановане утворення спільної міжурядової комісії з питань торгового та економічного співробітництва. Це актуально, адже, наприклад, торішній товарооборот між державами становив лише 12,1 млн.доларів і порівняно з 94-м зменшився на дві третини.

Щодо справ політичних, то якихось суперечностей у двосторонніх українсько-вірменських відносинах немає. Втім, у світлі останніх російсько-білоруських подій виникає запитання: наскільки схожі підходи України та Вірменії до «інтеграційних процесів» у рамках СНД? Свою думку з цього приводу висловив начальник Управління країн СНД МЗС України Олександр Божко, який є також головою товариства «Україна — Вірменія»:

... У своїй політиці кожна держава виходить з власних національних інтересів, в основі яких переважає звичайний прагматизм. Отож Україна, наприклад, у межах СНД вбачає пріоритет в економічному співробітництві. Вірменія також визначає коло своїх інтересів, враховуючи політичну, геополітичну, економічну ситуацію. Її, як і Україну, більше цікавлять двосторонні відносини, бо, на жаль, багатосторонні угоди, котрі підписують у рамках СНД, не спрацьовують.

Спільне для нас є прагнення інтеграції до європейських та світових структур. Вірменія також підписала з НАТО програму «Партнерство заради миру», є членом Ради Північноатлантичного альянсу, планує вступити до Ради Європи. Водночас Вірменія виходить з реальної геополітичної ситуації, її становище спонукає до пошуку союзників, що дає підстави говорити про особливі відносини її з Росією.

«Розшифрувати» останнє висловлювання українського дипломата можна таким чином. Невеличка християнська Вірменія перебуває нині в майже повному оточенні мусульманських країн: історично неприязної до неї Туреччини, яка прагне посилити свій вплив на Кавказі і в якій на останніх парламентських виборах перемогли ісламісти; Азербайджану, відносини з яким напружені через нерозв'язаність нагірнокарабаського конфлікту; ісламсько-фундаменталістського Ірану з його очевидними симпатіями. Лише невеличка територія Вірменії межує з християнською, але неспокійною й ослабленою нині Грузією, у якої теж «особливі відносини» з Росією. Отже, нинішня ситуація підштовхує Єреван до пошуку сильних союзників.

Очевидно, що як і економічні, так і ці геополітичні питання, а також перспективи розв'язання нагірнокарабаського конфлікту будуть предметом розмов Леоніда Кучми з його вірменським колегою Левоном Тер-Петросяном. За підсумками переговорів сторони підпишуть комюніке.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

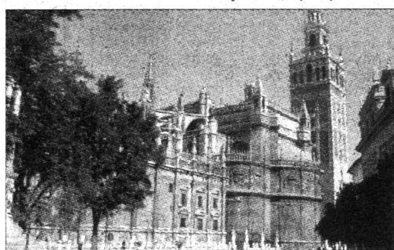
Новий керманич — нова політика

ТЕ, ЩО Народна партія Іспанії здобуде перемогу на парламентських виборах, стало зрозуміло ще за тиждень до референдуму. Більше того, колишній прем'єр Феліпе Гонсалес, який очолював Кабінет міністрів протягом останніх чотирнадцяти років, заявив, що визнає поразку своєї Іспанської соціалістичної робітничої партії, якщо опоненти матимуть перевагу хоча б в один голос.

Але з'ясувалося: перемога на виборах — це тільки напівперемога. Лідерові Народної партії Хосе Марія Аснару знадобилося рівно дев'ять тижнів, щоб домогтися підтримки парламентаріїв та очолити новий Кабінет міністрів.

На це слід було сподіватися. Адже вперше в постфранкістській Іспанії до влади прийшли демократи. Колишній глава кабміну Феліпе Гонсалес залякував, що у разі приходу до влади консерваторів, усі досягнення (переважно в соціальній сфері) попередніх чотирнадцяти соціалістичних урядів зведуть нанівець. Отож Хосе Аснару довелося переконувати громадськість, що його партія буде гарантом реформ та посилення демократії у країні і поведе нещадну боротьбу з тероризмом та безробіттям. «Країна не може терпіти, щоби більш як 3,5 млн її громадян не мали роботи», — запевняв Аснар.

Але, звичайно, не дебати з переможеною соціалістичною партією затягнули формування нового уряду. Головне, на чому спіткнувся Аснар, — це пошук компромісу з націоналістичними партіями Каталонії і Країни Басків. Під час передвиборчої кампанії він неодноразово обіцяв зайняти жорстку позицію щодо тероризму, різко, а іноді й грубо критикував націоналістичні партії, звинувачуючи їх у намаганні розвалити країну. Проте за дев'ять тижнів переговорів ставлення до колишніх противників істотно змінилося. І нині лідер Народної партії запевняє, що етнічний фактор має неабиякий вплив на зміцнення демократії в країні.

Торги трьох партій були нерівними. Націоналісти, розуміючи свою перевагу, вимагали майже неймовірного: каталонці забажали 200 млр песет для фінансування Каталонії. Свої вимоги висунули й баски. І хоч Аснар всіляко намагався відбутися малою кров'ю, дві автономії отримали в економічній та соціальній сфері такі права і гарантії, що зможуть істотно впливати на ситуацію в усій державі.

Деякі експерти вважають це хорошою новиною. Якщо праві відкинули свої претензії до націоналістів, то, можливо, ситуація в середині країни стабілізується. Нині між партнерами практично немає тих суперечностей, які були за часів правління соціалістів.

Самий Аснар здобув жаданий портфель Прем'єр-міністра і швиденько оголосив новий склад уряду. Іспанія зітхнула з полегшенням: не надто затишно — без керманича.

Наталя ФІЛІПЧУК.

На знімку: кафедральний собор Св.Марії в Севільї.

Хроніка. Факти. Події

● *Каїр*

Усі мріють про мир

На необхідність досягнення справедливого і тривкого миру на Близькому Сході вказали учасники тристоронної зустрічі на вищому рівні за участю президента Єгипту Хосні Мубарака, короля Йорданії Хусейна і глави палестинської автономії Ясира Арафата. У поширеному тут за підсумками саміту комюніке зазначається: народи Близького Сходу сповнені рішучості домагатися остаточного врегулювання застарілого арабо-ізраїльського конфлікту.

● *Дублін*

Можливо, вдасться домовитися

Перемир'я у Північній Ірландії, порушене екстремістською Ірландською республіканською армією (ІРА), може бути поновлене найближчими тижнями, заявив заступник голови партії Шинн фейн, що є політичним крилом ІРА. В інтерв'ю ольстерському телебаченню Макгіннес вказав, що ІРА «відкрита для переконання». Це угруповання готове відмовитися від насильства на користь мирного врегулювання конфлікту в Північній Ірландії, наголосив він, проте їй необхідні гарантії «конструктивного підходу» інших сторін. Якщо прем'єр-міністр Великобританії Джон Мейджор пообіцяє, що широкомасштабні багатосторонні переговори з Ольстером, які розпочнуться в червні, будуть реально скеровані на пошуки компромісу, перемир'я «напевне поновиться найближчими тижнями», відзначив Макгіннес.

● *Женева*

Вирішується доля ядерних випробувань

До вирішальної стадії підійшли переговори про всеосяжну заборону ядерних випробувань (ВЗЯІ). Учора в Женеві після шеститижневої перерви відновила роботу щорічна сесія Конференції з роззброєння, у рамках якої з 1994 року готується проект відповідного договору. Позитивні підсумки московського саміту «сімки» з питань ядерної безпеки дають підстави сподіватися, що нинішній етап дискусії стане останнім. Планується, що проект угоди буде розроблений до кінця нинішнього, другого етапу сесії, котра завершиться 28 червня.

● *Рим*

Держава для багатих?

Впливова політична партія Італії "Ліга Півночі", що виступає за виділення північних, найбільш промислово розвинених і багатих областей країни в самостійну державу «Паданія», зробила ще крок в цьому напрямку: на засіданні не передбаченого конституцією Італії "Північного парламенту" утворено "уряд Паданії", який очолив керівник фракції "Ліги Півночі" у палаті депутатів парламенту Італії Джанкарло Пальярині. За його словами, ця структура має намір скласти альтернативу центральному урядові Італії і продемонструвати спроможність надійно управляти своєю територією.

● *Преторія*

Уряд без єдності

На засіданні у Кейптауні Національного виконкому правлячої в ПАР партії Африканський національний конгрес (АНК) було розглянуто питання про оголошений Національною партією (НП) вихід в кінці червня зі складу уряду національної єдності. У прийнятій резолюції цей крок розцінюють як свідчення кризи і серйозних внутрішніх суперечностей у рядах НП. Разом з цим керівний орган АНК висловив сподівання, що рішення НП перейти у відкриту опозицію не виллється у протистояння програмі реконструкції і розвитку країни, схваленій раніше цією партією, а також подальшим демократичним перетворенням в ПАР.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних інформагентств.

Про кого говорять

Куди дивився Нельсон?

Колишня дружина президента ПАР Нельсона Мандели — Вінні Мадикизела-Мандела — розтринькала шістдесят тисяч доларів з державної скарбниці. Ця «прикрість» сталася з нею, коли вона обіймала посаду заступника міністра культури.

Про це повідомив генеральний інспектор Генрі Клувер, який запропонував парламенту звіт про доходи і витрати виконавчої влади за 1994-1995 фінансовий рік. За словами головного ревізора, ці кошти Вінні розтринькала під час своїх численних поїздок за кордон, наймаючи охоронців, що не були на державній службі. Цікаво, що її колишнього президент увільнив Вінні з посади саме тому, що та невиправдано часто подорожувала за кордон за рахунок держави.

Кілька тижнів тому розірвання шлюбу Мандели зареєстрували офіційно. Нельсон звинуватив дружину в подружній невірності, а разом з тим викрив кілька фактів, які істотно зіпсували її репутацію: щомісячні доходи його колишньої дружини, яка також була членом парламенту, в кілька разів перевищували депутатську зарплату. Куди тільки дивився сам Нельсон, чоловік і президент?

Ваучер як право на транзит

НЕЩОДАВНО один мій знайомий вирішив з'їздити до Німеччини. Отримавши німецьку візу і придбавши квиток на поїзд, яким він планував дістатися Польщі, а вже звідти ФРН, знайомий сказав усім «Ауф відерзейн» і відбув. Яким же було моє здивування, коли за кілька днів я зустріла його... у Києві.

Як з'ясувалося, пильні польські прикордонники завернули мого знайомого вже з кордону, бо у бідолахи не було... транзитного ваучера. Знаючи, що у журналістів більше можливостей почути правду від першої інстанції, він попрохав дізнатися: чи справедливо з ним повелися прикордонники. Я й сама була заінтригована, адже відомо, що наша держава підписала з Польщею угоду про безвізовий режим. Щоб поставити всі крапки над «і», зателефонувала Генеральному консулові посольства Республіки Польща в Україні Евгеніушу Панеку.

— Так, щоб проїхати через територію Польщі залізницею або автомобілем, необхідно придбати транзитний ваучер (на літак це правило не поширене), — почула я у відповідь. — Коштує він зовсім недорого: близько 300 тисяч карбованців.

Ціна, справді, сміховинна. Дешевше буде подбати про цей папір заздалегідь, але ж де купити транзитний ваучер? У консульстві, на жаль, точну адресу назвати не змогли. Щоправда, запропонували звернутися по дозвіл до прикордонних пунктів, але потім погодилися, що прикордонники не дозволяють виходити з поїзда, тож зробити це практично неможливо.

— Тоді зверніться до туристичних бюро, — порадив Генеральний консул. А на запитання, до яких саме, трохи подумавши, сказав, що чув, ніби таке знаходиться на київському залізничному вокзалі.

Що ж, захочеш поїхати, то знайдеш. Може, й справді, це не клопіт польського консульства — перейматися транзитними проблемами наших громадян.

Наталя РІЗНИК.

НАЗРІЛІ ЗМІНИ В ЕКОНОМІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ

Стало очевидно, що в економічній політиці України необхідно перенести акцент з обмежувальних, стримувальних заходів на стимулюючі. У нас сформувалися дві групи економістів і політиків: одні вважають, що головне — це фінансова стабілізація, інші — стимулювання виробництва. Я належу до другої групи економістів, яка виходить з того, що тривкої грошово-фінансової стабілізації неможливо досягти самими фінансовими методами, не зачіпаючи виробництва. Крім того, більш коректною є постановка питання не про фінансову, а про макроекономічну стабілізацію.

Певні ознаки грошово-фінансової стабілізації можна помітити, аналізуючи економічну ситуацію в Україні. Це не усталені тенденції, а лише симптоми, багато в чому нетривкі і химерні, якщо в економічній політиці не перенести акцент із обмежувальних на стимулюючі заходи.

Останнім часом стало очевидно, що необхідно поєднати фінансову стабілізацію і стимулювання виробництва. Тому поділ економістів і політиків на дві групи став певною мірою штучним.

Протягом останніх років проведення обмежувальної політики виявилося в стримуванні грошової і кредитної емісії, стримуванні зростання заробітної плати і в її невиплатах, в контролі над фондами споживання підприємств, в придушенні платоспроможного попиту населення і підприємств. В Україні переважає інфляція витрат, а лікували її як інфляцію попиту. Заробітна плата була помилково визначена як основний інфляційний чинник (це одна з причин того, чому в Україні найнижча в Європі середня заробітна плата). Придушення платоспроможного попиту зумовило подальший спад виробництва. Водночас зі спадом виробництва відбувається затоварювання. Тому нині необхідно стимулювати не лише виробництво, а й попит як населення, так і підприємств.

Акцент на стимулюючих заходах в економічній політиці пов'язаний зі створенням сприятливого інвестиційного клімату, зі створенням сприятливих умов для пожвавлення трудової, ділової і підприємницької активності, зі стимулюванням процесів капіталотворення, із захистом вітчизняного виробника, в тому числі на основі певних протекціоністських заходів.

В центрі економічної політики сьогодні необхідно поставити питання зупинки спаду виробництва і створення умов для економічного росту. Це нині найголовніше, все інше похідне.

Спад виробництва в Україні має не структурний, а загальний характер, найбільше він торкнувся галузей, що виробляють товари народного споживання (легка і харчова промисловість, виробництво будівельних матеріалів) і машинобудування. Останні чотири роки спад виробництва в Україні відбувався на фоні згасання інвестиційної діяльності. За прогнозами, цього року найбільший спад відбудеться саме в сфері інвестиційної діяльності.

Нині багато розмов точиться навколо деяких ознак грошово-фінансової стабілізації. Я не хочу принижувати їхнього значення, але вважаю за потрібне наголосити, що реальний процес виходу з кризи почнеться лише тоді, коли в економіку України підуть інвестиції. Якщо інвестиції не підуть, то марно очікувати виходу з кризи. Ніякі маніпуляції з грішми, цінами, заробітною платою не можуть замінити собою реальні інвестиції. Інвестиції можуть бути внутрішніми і зовнішніми, а інвестори — інституціональні (інвестиційні банки, фонди і компанії, пенсійні фонди) та дрібними. Важливим джерелом інвестування може стати грошова приватизація. Суттєвою є та обставина, що без захисту прав власності інвестиції не підуть. Хто в Україні гарантує право власності? Питання риторичне. До цього слід додати, що основною постприватизаційною проблемою є реструктуризація підприємств, у зв'язку з чим необхідно прийняти закон про фінансову реструктуризацію підприємств і банків. І, нарешті, залучення інвестицій можливе лише завдяки пожвавленню фондового ринку (ринок цінних паперів в Україні фактично не працює).

Тією ланкою, вхопившись за яку можна витягти весь ланцюг реформування економіки України, є створення сприятливого інвестиційного клімату. Економіка без інвестицій не має майбутнього, більше того, йдеться про пожвавлення ділової активності. У всьому світі уряд пильно стежить за станом ділової активності і негайно вживає заходів, якщо він погіршується.

Треба внести ще одне уточнення в розстановку акцентів в економічній політиці. Найбільш болюча економічна проблема України — нестача капіталів. Головне під час переходу до ринкової економіки — це створення ринку капіталів. У зв'язку з цим вирішальне значення для нашої економіки має процес капіталотворення (нагромадження капіталу). Це внутрішнє джерело оздоровлення і розвитку економіки. Лише на цій основі можна зупинити спад виробництва і закласти підвалини для його зростання.

Реальний процес виходу з кризи в Україні почнеться тоді, коли почне здійснюватися у більш широких масштабах процес капіталотворення.

На мій погляд, нема важливішого завдання, ніж дати поштовх процесу капіталотворення. Всі владні й управлінські структури мають провокувати, ініціювати та стимулювати цей процес. Слід відзначити, що більш коректною є постановка питання не стільки про первісне нагромадження капіталу в Україні, скільки про здійснення процесу капіталотворення. Україна — індустріальна держава, яка потребує реіндустріалізації. А рекомендації, які нам дають західні радники, нерідко не враховують цю обставину.

Стимулювання створення сприятливого інвестиційного клімату, пожвавлення трудової, ділової і підприємницької активності, ініціювання процесів капіталотворення пов'язані з реформуванням податкової і кредитної політики, подоланням платіжної кризи, подальшим зниженням рівня інфляції, проведенням грошової реформи і введенням надійної, стабільної національної грошової одиниці, розробленням і реалізацією державних інвестиційних програм, проведенням приватизації, яка створює стимули до інвестування.

Створення сприятливих умов для процесу капіталотворення пов'язане з переорієнтацією податкової системи в напрямі оподаткування рівня споживання, а не прибутків. Пояснюється це тим, що, з одного боку, прибутки легше приховати, а з іншого — тим, що не можна збільшувати оподаткування тих, хто платить податки, і душити виробництво. Існує необхідність відміни на певний час податків на інвестиції, а згодом переведення їх на пільгове оподаткування. Доцільні податкові пільги лише на інновації, інвестиції та фахову освіту.

Торік четверта частина підприємств України не допустила спаду виробництва і почала його нарощувати. Доцільно на цих підприємствах податок на прибуток зменшити на 50% і дати їм ковток кисню. Дедалі настійніше стукає в двері необхідність скасувати податок на додану вартість, замінивши його податком з продажу. Надзвичайно актуальна проблема збору податків: бюджет першого кварталу цього року фактично провалено.

Для подолання кризи неплатежів необхідно широке застосування вексельного обігу, прийняття закону про право продажу боргів за менш низькою ціною і головне — здійснення санації підприємств на основі проведення їх через механізм фінансового банкрутства. У зв'язку з цим маємо здійснити інвентаризацію народного господарства України, виділивши три групи підприємств: 1) неперспективні підприємства (можливо, навіть не з їхньої вини), що проїдають кошти і потребують закриття; 2) підприємства, що в найближчій перспективі можуть виробляти конкурентоспроможну продукцію і які потребують точкової підтримки через цільові інвестиційні програми; 3) підприємства, що потребують проведення через механізм фінансового банкрутства і здійснення санації на основі державних інвестиційних програм та приватних інвестиційних фондів (треба відзначити, що в деяких країнах приватні інвестиційні фонди зробили чудо).

Багато в чому у нас заборгованість створена штучно: борги і прибутки деяких підприємств зростають одночасно. Надувається фінансова мильна булька, яку необхідно проколоти.

Пожвавлення ділової активності безпосередньо залежить від використання інструментів монетарної та кредитної політики (зміни ставки рефінансування, зростання кредитів тощо) і, звичайно, від фінансової та макроекономічної стабілізації.

Тепер про необхідність ще одного зміщення в економічній політиці, про яке я вже писав. Замість конструювання ринкової економіки наша економічна політика спрямована на використання ринкових методів в неринковій економіці. Нам необхідно здійснити перехід до ринкової економіки. Формування інституцій цивілізованого ринку має здійснюватися послідовно і неухильно, крок за кроком.

У зв'язку з цим головне завдання поточного моменту у сфері економіки полягає у вдосконаленні моделі переходу до ринку. Йдеться про необхідність здійснення стратегічного маневру в економічній політиці, суть якого полягає в переході до інституціоналізму.

Йдеться не про відмову від монетаризму взагалі, а про необхідність поєднання монетаристських і немонетаристських методів з акцентом на останніх. Суть справи в тому, що не можна обмежитися закриттям емісійного краника, а не в тому, щоб його відкрити. Потрібно проводити монетарну політику, але цим не можна обмежитись, цього замало для проведення економічних реформ. Владні та управлінські структури не спрацьовують ефективно. Правда, треба відзначити, що монетарну політику здійснювати легше, ніж інституційну. Вона швидко дає результати, які так само швидко можуть зникнути.

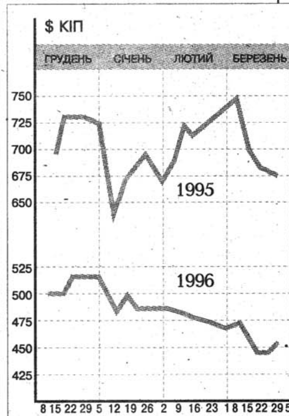
Система економічних інституцій передбачає ринок, дрібне і середнє підприємництво, корпорації, державу, соціальний контроль над господарською і фінансовою діяльністю. Необхідно використати всі ці інституції в комплексі, пам'ятаючи, що неможливо відразу перейти до ринкової економіки в її чистому вигляді. Реформування — це процес, ланцюг послідовних кроків. У зв'язку з цим більш прийнятною для України є не неоліберальська, а інституціоналістська модель переходу до ринку.

Поворот до інституціоналізму пов'язаний з реформуванням відносин власності на державне майно і землю, формуванням конкурентного ринкового середовища на основі демонополізації, створенням сприятливих умов для розвитку підприємництва, проведенням структурної, інноваційної та інвестиційної політики, реформуванням грошової, фінансової і банківської систем, розбудовою інфраструктури ринку. Здійснення інституційних перетворень пов'язане з індикативним плануванням і програмуванням, розробленням та реалізацією інвестиційних і соціальних програм. Лише здійснення інституційних перетворень може закласти основи цивілізованого ринку.

Володимир ЧЕРНЯК,
доктор економічних наук,
професор.

Барометр фондового ринку

Курсовий індекс портфеля цінних паперів

Ми продовжуємо публікувати графік $КІП (див. «ГУ», №15, 1996). З 26 січня цього року для розрахунку курсового Індекса позабіржового фондового ринку використовуються дані про котировки ЦП таких компаній:

ІК «Кінто» (облігації); АТ «Різноекспорт- Інвест» (акції); АТ «Різноекспорт» (лотто-облігації); АТ «Олбі-Україна» (акції); АТ «Концерн Електрон» (акції); АТ «Українська фінансова група» (акції); ІФ «Нові ініціативи» (Інвестиційний сертифікат); АСК «Укррічфлот» (акції); АТ «Чексил» (акції); ІФ «Олбі- Інвест» (Інвестиційний сертифікат); АКБ «Україна» (акції); АТ ХК «Аіст» (акції).

Перші вісім компаній входили до попереднього переліку 12 компаній (див. «ГУ», №147, 1995), а «ротація» вмісту нашого портфеля цінних паперів здійснюється з метою підтримки рівня його «ліквідності».

На малюнку наведено графіки $КІП за грудень 1994 р. — березень 1995 р. (верхня крива) та за аналогічний період 1995—1996 років (нижня крива). Як бачимо, торік ціни на фондовому ринку зазнавали різких коливань, а зараз в основному падають. Однак і тоді, і нині за 4 місяці відбулося зменшення $КІП або доларової ціни «середньої акції» відповідно на 2,6 і 9,6 відсотка. Якщо до цього додати те, що у першому випадку карбованець знецінився щодо долара США на 15,5%, а в другому — на 3,8%, то виявимо, що за період «фінансової стабілізації» темп знецінення «середньої акції» значно перевищив темп девальвації карбованця.

Наведені графіки відбивають короткочасові фрагменти довгострокового процесу падіння доларових цін на фондовому ринку. Півторарічне зменшення $ КІП (із 1000 до 450) свідчить про довгостроковий спад в економіці. І, очевидно, цей спад триває. Отож деякі твердження про те, що нижня точка економічного спаду в Україні вже позаду, здається, передчасні.

Про піднесення економіки може йтися лише тоді, коли матиме місце стійкий довгостроковий ріст середніх цін на фондовому ринку, як карбованцевих або гривневих, так і доларових.

Сергій РОЖКОВ.

Хто рано встає...

1. Земля і воля

Святі слова для українського селянина.

Але насамперед — земля...

— А де ж ви, хлопці, були раніше, коли землю в нас, не питаючи, відбирали? — скрушно, пам'ятається, зітхнув родич-пенсіонер одного з нас уже в далекому дев'яностому, слухаючи сесію Верховної Ради. — Без землі волі немає...

Чия земля?

Калитчина?

Одноосібна?

Колективна?

Державна?

Продавати землю чи не продавати?

Саме так змістилися наголоси в сьогоднішніх дискусіях.

А на прилавках — польські ковбаса і м'ясо, «стегенця Буша», ізраїльські полуниці й помідори. І все виблискує, і все... кусається, бо ціни піднебесні.

А у Верховній Раді — дискусії, дебати.

Тільки колгоспи...

Тільки фермери...

Продавати землю...

Не продавати землю...

А землі господар потрібен. Чи то в особі фермера, чи то в особі голови колгоспу.

Господар такий, як Тетяна Засуха. (Хотіли було спершу прізвище обіграти, але зрозуміли — не варто, бо справа далеко не в прізвищі).

На Заході є визначення — роботоголік. Саме так можна охарактеризувати керівника агрофірми «Світанок» Васильківського району, що на Київщині.

А вона й не приховує цього.

— Я за характером — жайвір. О пів на шосту проводжу планування з механізаторами, а о шостій — вони вже в полі. Не можу сама без роботи, не люблю й коли хтось байдикує.

Можливо, саме тому західні бізнесмени й відчули в ній споріднену душу, легко йдуть на контакт, вірять на слово цій симпатичній молодій жінці. Бо, до всього, можуть бачити і кінцевий результат, а він уже — на європейському рівні. Минулого року зібрали на круг 837 центнерів цукрових буряків, 87 центнерів пшениці, 70 — зерна кукурудзи з гектара.

А щодо її слова...

У Ковалівці передовсім упали в очі «Міцубісі», на яких їздять спеціалісти господарства.

— А я їм сказала: «Дасте 800 центнерів буряків з гектара, куплю «Міцубісі» кожному». І купила.

У цьому, напевно, — її суть: людини й господаря.

***

Заради справедливості варто зазначити: Тетяні Володимирівні дісталося у спадок доволі міцне господарство. Ні для кого, звичайно, не таїна, що попередником був її чоловік — Анатолій Андрійович Засуха, який працює нині головою Держкомзему.

Чотирнадцять років тому молоді випускники приїхали до Ковалівки, й Анатолія одразу обрали керівником господарства, одного з кращих у районі, яке до цього очолював Валентин Миколайович Радзієвський. І хоча в народі кажуть: «Старий кінь борозни не псує», молоді спеціалісти каші теж не зіпсували. Вони (Тетяна Володимирівна стала завідувачкою ферми) поклали в основу своєї роботи не тільки молодість, жадобу до праці, а й насамперед здобуті знання. З їхнім приходом активізувалася діяльність із впровадження у виробництво нових технологій. Добре, що поряд — науководослідний інститут, де можна було запозичити чимало цікавих новинок. Та й молоді керівники не прагнули покладатися на здобутий багаж знань — постійно навчалися. Отож не дивно, що Тетяна Володимирівна успішно захистила кандидатську дисертацію.

Водночас вони розуміли: потрібно не тільки вирощувати високі врожаї, а й займатися переробленням сільськогосподарської продукції. Отож поступово почала вимальовуватися спеціалізація господарства, яке набувало рис агрофірми.

Нині тут вирощують цукрові буряки, зернові, багаторічні трави, гібридну кукурудзу на зерно. У тваринництві зосередилися на відгодівлі худоби.

2. Проста арифметика

Для багатьох господарників, які звикли винятково до взаємовідносин з державою, перехід до ринку став шоком, з якого вони не можуть вийти й досі. Звідси і розмови про паритет цін, держзамовлення тощо. Однак і досі багато хто не замислюється над тим, як підвищити продуктивність гектара, зменшити втрати під час збирання врожаю, а отже — собівартість продукції. Вони й надалі апелюють до держави, звинувачують у своїх бідах Президента, Кабінет міністрів, Верховну Раду, вимагають пільгових кредитів. Проте коли їх надають, невідомо куди ті кошти діваються. Понад те — й надалі падає виробництво сільгосппродукції. І тоді згадується крилатий вислів: чого бідні, бо...

У Ковалівці давно застосовували інтенсивну технологію вирощування цукрових буряків. Однак подолати 600-центнерний рубіж продуктивності гектара ніяк не вдавалося. Доти, доки Тетяна Володимирівна не зуміла придбати комбайни фірми «Кляйне». Стрибок врожайності був надочікуваний — на круг додатково взяли 200 центнерів цукристих.

Це раніше науковці стверджували, що третина врожаю лишалася в землі, а тепер селяни могли наочно переконатися у правильності теоретичних висновків. А додаткові солодкі корені — додатковий вихід цукру, додаткові кошти для господарства.

Водночас ця покупка підказала Тетяні Засусі, що потрібна інша техніка. Отож в агрофірмі й почали з'являтися німецькі, французькі агрегати.

— Ані «Колос», ані «Дон» високих врожаїв не забезпечать, — така думка керівника «Світанку». І вона наводить приклад. — Комбайни фірми «Джон Дір» у 2,5 раза продуктивніші від «Донів».

А щоб читачі краще зрозуміли цю арифметику, пояснимо простіше: за той час, що ростовський комбайн збере зернові на одному гектарі, американський — на 2,5.

Та вони ж дорожчі, заперечать декотрі. Але ж 5 «Джон Дірів» коштують стільки ж, скільки 12 «Донів». Тобто затрати для господарства на придбання техніки однакові. Проте якщо «Дон» залишає на полі і в соломі чимало зерна, то американський практично втрат не знає. Окрім того, «Джон Дір» менш енергозатратний. Тобто знову ж таки збільшується врожайність і зменшується відповідно собівартість продукції.

А якщо повернутися до цифр, які ми навели щодо цукрових буряків, то стає зрозуміло, чому минулого року прибуток «Світанку» становив понад трильйон карбованців, або 6 мільйонів доларів.

Ось така на перший погляд проста арифметика. Та саме вона свідчить про непересічність мислення керівника.

І таких прикладів можна було б наводити чимало. На жаль, доводиться констатувати й відставання вітчизняного машинобудування для сільськогосподарського виробництва, селекційної роботи тощо.

Однак хочеться сподіватися й на те, що з появою на українських землях передової техніки, насіння кращих сортів зросте і пошук вітчизняних науковців, промисловців, які спеціалізуються на виробництві техніки для села.

Заразом зауважимо: Тетяна Володимирівна вважає, що кращі сорти зернових виведено все-таки в нас, і орієнтується на виробництво пшениці вітчизняних, а ще точніше — миронівських сортів.

***

Взагалі-то економіка сільськогосподарського виробництва — справа проста і складна водночас. Бо треба не тільки не продешевити, а й знайти покупця, який міг би розплатитися з господарством, а це за нинішньої скрути зробити не так і легко. Отож Тетяна Володимирівна і не поспішає розлучитися з виробленою продукцією: уважно вивчає кон'юнктуру ринку, цін; намагається, щоб на рахунку постійно були кошти. Адже й надалі потрібно вести будівництво — калібрувального заводу для зерна кукурудзи, дільничної лікарні, церкви в Ковалівці...

Окрім того, у «Світанку» постійно пам'ятають — люди зароблену платню мають отримувати вчасно. Від 7 до 24 мільйонів карбованців щомісячно мають нині працівники агрофірми, без доплат, премій, виплат натурпродукцією.

— У грудні — січні трудівники господарства не працювали. Самі розумієте: на селі робота сезонна, проте кожен отримав від 22 до 64 мільйонів карбованців як премії, доплати за підсумками року, — повідала нам керівник агрофірми.

***

Саме тому, певно, і повертаються люди до Ковалівки, бо в місті нині скрутно: підприємства простоюють, а торгувати на базарі не кожен зможе, та й стартовий капітал потрібен.

— Ми беремо всіх, у кого є коріння на селі: чи тут прописаний, чи батьки жили. І кожного треба не тільки роботою, а й заробітком забезпечити, — розповідає Тетяна Засуха. — Нині в агрофірмі працюють більш як 750 чоловік — інколи замість роботи в полі посилаємо прибирати в селі.

Така конкуренція за кращі робочі місця дисциплінує людей, змушує дбати про господарство. А якщо зважити, що багатьох посилають вивчати техніку на фірми-виробники за кордон, то стає зрозуміло, чому люди шанують своє робоче місце. Коли перша група повернулася з Німеччини (вивчали там комбайни «Кляйне»), насамперед запропонувала запровадити... фірмовий одяг.

Нині господарство шиє такий спецодяг для своїх працівників.

***

Одне слово, є над чим подумати, коли побуваєш у «Світанку». Проте ми вирішили все-таки, щоб висновки зробив фахівець. Визнаний спеціаліст, автор багатьох технологій і підручників із сільськогосподарського виробництва, директор Українського державного центру випробування і прогнозування техніки та технологій для сільськогосподарського виробництва Леонід Погорілий розповів:

— Оце нещодавно випало брати участь у нараді, яку проводив міністр сільського господарства, — мова мала йти про пріоритети в сільськогосподарському виробництві. Однак у кабінеті керівника стояв такий «плач Ярославни», що у своєму виступі я сказав: «Складається враження, що, окрім бід, на селі не має більш жодних пріоритетів».

До чого веду?

«Світанок» — це той тип високопродуктивного крупнотоварного виробництва із застосуванням інтенсивних технологій, якого прагне світ. Переконаний: якби керівники господарства — і Анатолій Андрійович, і Тетяна Володимирівна — не шукали нового, не дбали про день завтрашній, не була б агрофірма з прибутками, а давно плелася б у кращому разі « в середняках». Це — по-перше.

По-друге, їй уже тісно стає на землях господарства, бо техніка дає можливість вести розширене виробництво.

І взагалі сьогодні для сільського господарства потрібна не революція, а еволюція. До всіх новацій на селі треба підходити вельми обережно — інакше можемо наламати дров. І «Світанок» — саме той зразок еволюційного розвитку, на який і треба орієнтуватися. Він — острівець не тільки стабільності, а й, коли хочете, майбутнього сільськогосподарського виробництва.

Далеко по приклад ходити не треба — на східних землях німці не поспішали руйнувати кооперативи, а спробували зберегти їх як базу для нарощування виробництва сільгосппродукції. Отож бігти поперед потяга, гадаю, не варто. Краще розповсюдити досвід ковалівського господарства.

На знімках: голова агрофірми «Світанок» Тетяна Засуха; у м'ясному цеху агрофірми; у полі.

Валерій ДРУЖЕНКО,
Володимир КОРОЛЮК,
Олександр КЛИМЕНКО (фото),
спеціальні кореспонденти «Голосу України».

І помер, припавши до рідних гір

ЖИТТЯ Джохара Дудаєва викликало буйний розквіт фантазії в багатьох політиків і журналістів. Смерть ще більше збагатила жанр політичної фантастики. Породжені сенсаційною звісткою (настільки сенсаційною, що затьмарила китайський вояж президента Єльцина), чутки, легенди, версії заполонили ефір і газетні шпальти. Як завжди, блиснув «об'єктивністю» незрівнянний «наш» — Олександр Невзоров. Як і годиться великим, послідовний прихильник монархії втомлено-саркастично ділився авторським баченням причин «зникнення з горизонту генерала Дудаєва». Дивовижною «логічністю» продовжують радувати коментарі провідних «зірок» Громадського російського телебачення. Цими днями симпатичні обличчя «зірок» ще більше нагадують один з найнесимпатичніших персонажів роману Булгакова «Майстер і Маргарита» — «скошеними до носа від постійної брехні очима».

Чеченська тема у виконанні ГРТ узагалі сягає за межі найбагатшої уяви. Наприклад, нам пропонують репортаж із гірського селища. Мітингуючі жителі, коментують колеги, рішуче засуджують дії верховодів-бандитів і закликають на допомогу російських воїнів. Правда, мітингуючі при цьому чомусь обвішані портретами тих самих «верховодів-бандитів» і активно розмахують перед камерою прапорами з «опальним чеченським вовком». Але ведуча програми «Время» Арина Шарапова без тіні сумніву пояснює «картинку»: «Люди вимагають виведення бойовиків з їхнього селища»... Або найпопулярніший за півтора року сюжет: в результаті чергової «блискуче здійсненої федеральними військами воєнної операції незаконні бандформування зазнали величезних втрат...» З грудня 1994-го така цифра втрат набігла, що навіть моя політично незаангажована сусідка поцікавилася: а скільки чеченців на світі? Бухгалтер за фахом, вона звикла до логіки точних чисел: «Хто ж тоді воює? Якщо підрахувати за телевізором, то вже всіх чеченців повбивали».

Я відсилаю її від телевізора до іншого джерела інформації — російського класика Льва Миколайовича Толстого. Граф-письменник у «Хаджи-Мурате» стверджував: гіпербола — традиційний засіб російської військової школи. А граф знав, що писав.

... Кавказька кампанія за часів Шаміля. Великий загін російських стрільців випадково зіткнувся з кількома чеченцями: «Солдати, зрадівши розвазі, квапилися заряджати і випускали заряд за зарядом». Чеченці також зробили кілька пострілів по солдатах і смертельно поранили рядового Авдеєва, після чого благополучно зникли в горах. Смерть невдахи Авдеєва так було подано у реляції, надісланій у Тифліс: «... Дві роти Куринського полку виступили з фортеці для рубання лісу. Опівдні значне скупчення горців раптово атакувало рубальників. І в цей час друга рота вдарила в штики і відкинула горців. У ділі легко поранено двох рядових і вбито одного. Горці втратили близько ста чоловік убитими і пораненими».

Ось вона, чеченсько-російська історія через призму «скошених очей».

... Найточніше смерть Дудаєва описав... сам Джохар. Одна з написаних ним за кілька років до війни поем закінчувалася словами: «... і померти, припавши до рідних гір». Пророчими виявилися власні слова...

За свідченнями бойових побратимів Дудаєва, тієї трагічної ночі президент Чеченської Республіки Ічкерія вирушив на один з командних пунктів, розташованих поблизу села Гехи-Чу: на той час було заплановано розмову через супутниковий зв'язок з Костянтином Боровим. Люди з близького оточення Джохара не раз попереджали його про небезпечність таких переговорів: вони не були таємницею у Москві. По-перше, сам Боровий не приховував: він має бути залучений до миротворчих заходів. Дудаєв йому довіряє. Ось учора сказав телефоном... По-друге, спецслужби — не пожежники, на дрімоту не скаржаться. «Вирахувавши» один кінець, у принципі, не так складно вхопитися за другий. Тим більше, «мисливський сезон» на супутникових абонентів почався не в квітні.

Але не в цьому «полюванні» вбачають найбільшу підступність Москви соратники загиблого Джохара. «Найбільший цинізм, — каже один з його близьких друзів, — кинути на приборкання Чечні Салецький полк стратегічної авіації; полк у минулому під командуванням Дудаєва...» Кинули, до речі, вже після заяви Бориса Єльцина про припинення вогню і виведення федеральних військ з території Чеченської Республіки.

Коли Джохар Дудаєв волею чеченського народу поміняв небо на рідні гори, колишній підлеглий, командир полку Харьков не забув свого генерала — запросив на день полку. Йому взагалі часто нагадували про себе колишні товариші по службі. Чи пам'ятали вони «свого генерала», коли закружляли над Бамутом, розсипаючи «гостинці» — разові бомбові касети (РБК-250)? Що згадав генерал Дудаєв, коли побачив у небі Чечні рідні Ту-22, — спільно налітані кілометри, ті запросини в гості? А може, все значно простіше? У російській армії Кондратьєвих мало, а харькови — без сентиментів. Згідно з бойовим наказом ракета «повітря — земля» — пуск! По вас, мій генерале...

З Моздока за сигналом рвонули в небо літаки. Від ракетного удару дудаєвська «Нива» перетворилася на розплавлений метал. Джохар Дудаєв, підкреслюють співрозмовники, загинув не від прямого влучення: його вдарило осколком у потилицю. Хвилин десять ще був живий, навіть зміг прошепотіти останню фразу: «Закінчіть те, що почав...»

Поховали Джохара в надійному місці, але не на цвинтарі: перепоховання в майбутньому не те що можливе — обов'язкове. Згідно з усіма мусульманськими канонами (діставати тіло заборонено лише із землі мусульманського цвинтаря).

Вісім років тому дружина Джохара Алла Дудаєва, проводжаючи чоловіка на польоти, написала вночі «Молитву»:

—Я жду тебя, любимый,
днем и ночью
Как сотни женщин,
не смыкая глаз,
Шепчу, в который раз
с тобой прощаясь,
Пусть это будет
не в последний раз...

Невблаганний найревнішими молитвами, «останній раз» неминуче колись настає. І настав. Але, за словами дружини, «он сам себе придумал этот жребий...»

Доля нагородила Джохара. Помер, як мріяв, припавши до рідних гір, здолавши найвищу вершину в житті...

На знімку: картина Алли Дудаєвої «Подолання. Джохар Дудаєв», 1990.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Уроки історії:

Українські прапори на Чорноморському флоті

ДОСЛІДЖЕННЯ феномена багатопартійності в Україні початку XX століття має не тільки наукове, а й політичне значення. Історія політичних партій перебуває в стадії розроблення. Кілька років над цим працює завідувач кафедри історії і філософії Кримського державного індустріально-педагогічного інституту, кандидат історичних наук Віктор КОРОЛЬОВ. Він перший в Україні на матеріалах одного південного регіону дослідив діяльність політичних і національних формувань у Криму та Північній Таврії у 1899—1918 рр. Автор шести монографій і більш як 20 наукових публікацій підготував докторську дисертацію з даної проблеми. З ним веде розмову наш кореспондент Олександр ПІЛАТ.

— На початку нинішнього століття вперше у своїй історії Російська імперія стала багатопартійною країною. На одній з її околиць, у Криму, в 1905—1907 рр. оформилися організації 18-ти, а в 1917 — 25-ти політичних партій. Причому багато які з них (відповідно 9 і 13) були національні, що обумовлювалося етнічною строкатістю населення півострова. Найбільшу активність у революціях виявили єврейські партії — Бунд, Поалей-Ціон, робітнича соціалістична, а також численні сіоністські організації та громадські єврейські комітети. Діяльні були вірменські партії Гнчак («Дзвін») і Дашнакцутюн («Союз»). Проте велику популярність серед кримчан мали загальноросійські, багатонаціональні за складом, партії соціал-демократів і соціалістів-революціонерів. Наприклад, у 1917 р. до їхніх лав стали, відповідно, більш як 5 і 39 тисяч кримчан. Палітра партійних організацій на півдні була також строкатою, як і в цілому по країні: від крайніх правих до крайніх лівих. Найвпливовішою політичною силою в краї були соціалістичні партії. У цьому переконують результати виборів до Всеросійських Установчих зборів. 77% виборців опустили бюлетені на користь соцпартій. А це означає, що, як і вся країна, Крим у 1917 р. серйозно «захворів» на соціалізм, хоча політична активність кримчан у революціях була менша, аніж у населення центральних регіонів імперії.

—Цікаво, чи діяли в Криму українські партії та організації?

—Так. Перші сліди діяльності українських революціонерів знаходимо в ході революції 1905—1907 рр. Приміром, у подіях на броненосці «Потьомкін» брав участь член Революційної української партії (РУП) Коваленко. Перші гуртки українських есерів виникли наприкінці 1907 р. Їх організував член Таврійського губкому Л. А. Толчинський. У 1917 р. помітною була діяльність організацій Української партії соціалістів-революціонерів (УПСР) та Української соціал-демократичної партії (УСДП) на Чорноморському флоті і в Бердянську. Партійними лідерами у всеукраїнському масштабі тут стали К. Величко, Н. Салтан, Н. Залізняк, Ю. Тютюнник та ін. Численні були і громади «Просвіти».

—Усе це і вплинуло на спробу політично настроєних матросів і офіцерів українізувати Чорноморський флот?

—Так, безумовно. На початку жовтня 1917 р. одним із перших на Чорноморському флоті міноносець «Завидный» спустив андріївський і підняв блакитно-жовтий український прапор. Всеросійський Центрофлот заборонив такі дії. Команда «Завидного» висловила своє невдоволення з цього приводу і закликала матросів інших кораблів і військових частин гарнізону підтримати їх починання. 20 жовтня матроси-українці міноносця «Хаджибей», солідаризуючись із «завидовцями», ухвалили резолюцію: «Ми готові йти за вами на благо відродження Вітчизни нашої... Нехай майорить прапор вільної України! Чорноморці-росіяни! Ми звертаємося до вас із надією знайти співчуття в нашому прагненні національної самосвідомості». 7 листопада Центральна Рада прийняла III Універсал, яким проголосила незалежну Українську Народну Республіку і приєднала до неї три повіти Таврійської губернії — Бердянський, Мелітопольський і Дніпровський. Тим самим Рада спробувала відмежувати Україну від наступального більшовизму, що переміг у центрі Російської імперії. У цьому Універсалі був пункт, що висловлював претензії Ради на Чорноморський флот. Багато політичних партій та органів влади Криму (крім кримськотатарських організацій) охарактеризували III Універсал «невчасним, недемократичним, небезпечним», пророчили розпад Російської держави. 12 листопада з дозволу Севастопольської Ради україномовні партії та організації провели в місті масову маніфестацію. На кораблях Чорноморського флоту (крейсері «Память Меркурия», лінкорах «Свободная Россия» та «Естафий», есмінці «Звонкий» та інших) було піднято блакитно-жовті українські прапори. Проте невдовзі становище змінилося. 3 травня 1918 р. українські прапори було спущено.

—Чи створювали політичні об'єднання кримські татари?

—У період першої російської революції — ні. Представники кримськотатарського народу входили до складу російських парторганізацій. У 1911 р. урядові органи поклали край діям кількох кримськотатарських соціалістів. У 1917 р. на території півострова активно діяли Кримський виконавчий мусульманський комітет, об'єднана татарська партія соціалістів-федералістів та організації СДРП.

—Як сталося, що при наявності широкого спектру політичних формувань більшовикам усе-таки вдалося захопити владу?

—Крим належав до небагатьох регіонів імперії, де помірно-соціалістичні партії зуміли консолідуватися і створити свій уряд — Раду народних представників. Але їхніх зусиль і організованості не вистачило, щоб перешкодити наступу анархо-більшовизму. Численні факти переконують у тому, що партія ленінців проявила себе як партія політичної демагогії, авантюризму й екстремізму. Цими якостями вона залучила на свій бік значну частину матросів Чорноморського флоту, солдатів місцевих гарнізонів і люмпенізованих трудящих, хоча ленінці й не досягли цілковитої переваги в Радах. Відзначимо трагічність подій кінця 1917 — початку 1918 рр. Якщо у жовтневому перевороті в Петрограді загинуло 6 чоловік, то під час завоювання влади більшовиками в Криму загинуло, за нашими неповними даними, не менш як 1000 кримчан. Історія вчить, що в умовах політичної нестабільності та економічного розвалу насильницьке захоплення влади однією партією веде до ліквідації демократичного ладу і встановлення воєнної диктатури.

—Вікторе Івановичу, які ще уроки подають нам події тих років?

—Назву лише деякі. За нашими підрахунками, до лав місцевих партійних організацій різних політичних спрямувань у 1905—1907 рр. стали 8—10, а в 1917 р. — 55—60 тис. чоловік, або, відповідно, 2 і 5 відсотків працездатного населення Криму. Це ще раз переконує в тому, що безпосередньо в боротьбі за владу бере участь незначна частина населення, що дає змогу прорватися до неї, часом цілком несподівано, за великої аполітичності населення, відверто екстремістським силам. Це урок перший.

Другий урок. У тих випадках, коли партійні, класові інтереси переважають розуміння загальнолюдських і національних інтересів, демократичному суспільству загрожують диктатура й безвихідь у розвитку.

Третій. Наші дослідження показують, що багатопартійність у здоровому демократичному суспільстві відіграє позитивну роль, бо активізує пошуки оптимального, прогресивного шляху розвитку країни, але в умовах політичних та економічних криз, тим більше воєнного часу, політичні партії поляризують суспільство, порушують єдність і громадську злагоду народу, політичною боротьбою відволікають від розв'язання економічних проблем, що призводить до серйозних негативних явищ. У наші дні, коли в Україні відбуваються круті історичні перетворення, такі уроки історії забувати не можна.

—Дякую вам за розмову, Вікторе Івановичу.

Дай Боже, щоб у майбутньому політичний терор і революційне насильство, авантюризм і непримиренність до інакомислення не стали на шляху розвитку багатопартійності та цивілізованого реформування України.

Болять рани. І не тільки фронтові

Ветерани про себе, про долю Батьківщини

Про найдорожче, як правило, кажуть: як мати рідна. У листах, зверненнях, заявах ветеранів таким святим поняттям є насамперед Батьківщина, наша Україна. За неї вони боролися на фронтах Великої Вітчизняної, не шкодували сил на відбудову зруйнованого війною господарства, ділилися своїми скромними доходами, щоб уберегти державу від кабали іноземних позик. Для них законом життя став принцип: моє — в нашому. І чим багатшим було це «наше», тим змістовнішим ставало «моє» кожного.

Це твердження — не від ностальгії за минулим. Центр «Соціальний моніторинг» Національного інституту стратегічних досліджень провів чергове дослідження (опитано 3082 чоловіка), і під час відповіді на запитання про оцінку періодів нашої історії у XX столітті думка людей була однозначна: більше хорошого вони мали за часів Хрущова і Брежнєва; більше поганого — у роки сталінського терору і тепер.

У відкритому листі від імені ветеранських організацій Донецької області, де налічується більш як 1,5 мільйона пенсіонерів, сказано: «В Україні на державному рівні створюється багатопланова, глибоко продумана, цілеспрямована програма економічного та морально-психологічного задушення ветеранів усіх категорій. Про це свідчить, наприклад, найганебніший факт, коли скромні заощадження людей праці було в один день повністю знецінено. І ще: в країні діє пенсійна зрівнялівка, за якої пенсії втратили свою трудову основу — залежність від стажу та розміру заробітної плати.

Боляче й соромно жити так, як ми живемо. Вже сьогодні ліки, м'ясо, масло, молоко, цукор і навіть хліб стають недоступні для пенсіонерів. Зубожіння очевидне. Різко прискорилося вимирання старшого покоління.

Нам уже набридли обіцянки, що «до осені зростання інфляції буде приборкано», що «через півроку ціни почнуть знижуватися». А живеться нам дедалі гірше й гірше за умов, коли вбивчі зміни «перехідного періоду» стають необоротними.

П'ять років — достатній строк, щоб усвідомити, якою страшною для народу України стала розплата за «реформи» в інтересах національної буржуазії та іноземного капіталу».

У листі з Дніпропетровська, який підписали 152 чоловіка, сказано: «Ось нам (далеко не всім!) дають «дотації» і тут-таки їх відбирають, знову й знову підвищуючи ціни.

У багатьох країнах ветерани в пошані у народу і держави. А в нас усе навпаки. Доки ми таке терпітимемо?».

Так, терпінню народу настає кінець. А чим це може скінчитися, сказано в листі ветеранів села Андріївка Балаклійського району Харківської області: «Ми переконані, що настане день, коли народ на повен голос назве поіменно тих самозванних «батьків нації», які й прирекли основну масу населення України на страждання й муки. І не тільки назве, а й притягне до суворої відповідальності за їхні злодіяння».

Такий висновок міститься в багатьох відкритих листах, заявах і зверненнях на адресу вищих ешелонів влади. Ну а поки що ветерани, очевидно, ще на щось сподіваються. Ось і в зверненні до Л. Кучми, О. Мороза та Є. Марчука ветерани столиці України пишуть: «Ми не вперше звертаємося до вас у надії бути почутими. Ми хочемо, щоб найвищі службові особи держави нарешті зрозуміли, що більшість пенсіонерів опинилася за межею бідності, а тому недоїдають, не можуть купити ліки, предмети першої потреби, заплатити за комунальні послуги, зрештою, гідно поховати ветерана, який пішов із життя.

Ми змушені нагадати вам про це, бо наші вимоги, оприлюднені у Верховній Раді України 19 вересня 1995 року, залишилися голосом волаючого в пустелі. А ті окремі рішення, що їх прийнято останнім часом, не поліпшили життя основної маси ветеранів. На жаль, народжений «розбудовою» принцип — нехай бідні помирають у злиднях і незахищеності — продовжує діяти.

Запобігти вибухові невдоволення та рішучих дій зможуть лише термінові заходи щодо соціально-правового захисту як ветеранів, так і інших малозабезпечених верств населення. Цей висновок — «зарубка» на пам'ять для всіх гілок нинішньої влади. І ми переконані, що для розв'язання цього питання в країні є необхідні умови. Треба тільки захотіти, щоб відповідну частину національного багатства було направлено тим, хто створював його власною працею.

Ради ветеранів усіх рівнів готові конструктивно співпрацювати з органами влади в розв'язанні тих завдань, що стоять перед державою і суспільством. Ми не прохачі життєвих благ, а справжні творці тих багатств, які вже розграбовано або вони ще залишаються в розпорядженні держави. Отож, ми маємо законне право розраховувати на дійовий соціально-правовий захист з боку держави».

А ось рядки з відкритого листа, надісланого делегатами III звітно-виборчої конференції Харківської обласної організації ветеранів України Л. Кучмі, О. Морозу, Є. Марчуку: «Ми, люди похилого віку, не так пристосовані до змін. У нас сталі погляди на життя, його цінності. Нам не до вподоби очорнення нашої історії. Адже дехто намагається переписати історію, в тому числі й Великої Вітчизняної війни, принизити ветеранів. Та історії не переробиш. Пам'ять про її трагізм і героїзм живе в нас, ветеранах. І ми віримо, що вона знайде місце в умах і серцях наших дітей та онуків.

Ми хочемо нагадати вам: будуючи майбутнє, треба виносити уроки з минулого. Та не можна його перекреслювати. І не можна будувати нову Україну на обріханих руїнах її вчорашнього. Історія таких «вільностей» не пробачає нікому. Не думайте, що ви — виняток...»

І там само далі: «За останні роки ми чули багато різних обіцянок. Але обіцяти — не робити. Чимало, здавалося б, наобіцяли нам і ті закони, що їх недавно прийнято. Але закони є, а гарантій дійового соціального захисту ветеранів немає. А старі люди довго чекати не можуть: життєвий ресурс обмежено. Тому від імені 800 тисяч іще живих ветеранів Харківщини ми вимагаємо гарантованої соціальної захищеності людей старшого покоління».

***

...Ці листи і звернення — як оголений нерв, від дотику до якого біль передається кожному. Так, болять рани ветеранів. І не лише ті, які було отримано у боях за свободу і незалежність Батьківщини. Не менше болять і ті рани, яких завдала і продовжує завдавати їм нинішня держава, «нове» суспільство, для якого ветерани виявилися ідеологічно «незручними», а щодо соціальних гарантій і матеріального забезпечення — і взагалі важким тягарем. І мимохіть згадуєш фразу, яка страшна своєю вбивчою відвертістю: «Ви чия, старизна? Та нічия...»

Суспільство, яке падає так низько, не має майбутнього.

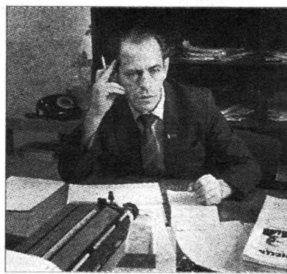
Іван ДМИТРЕНКО.

І досі ідуть... у бій

На межі поля, де солдати донедавна вчили ходити у бій танки, замаскувався шестиповерховий комплекс, вкритий блакитним небом, оповитий бірюзовою тишею. Тут ніби чуєш удари серця, аж паморочиться голова від п'янкого запаху весни.

Та, переступивши поріг цього закладу, наче переходиш нейтральну смугу і потрапляєш в інший часовий вимір, де ще фронти й досі йдуть в атаку, де зранені солдати просять внучок-медсестер вгамувати біль. П'ять років триста п'ятдесят ветеранів проходять у спеціалізованому госпіталі (таких в Україні одиниці) реабілітацію, поправляють своє скалічене на війні здоров'я. А в проміжках між процедурами повертаються у спогадах до тих героїчних і страхітливих днів. Іноді, навіть у снах, кличуть побратимів підсобити в бою, піднімаються з ліжок і йдуть напівосвітленими коридорами... у розвідку. Як втримати героя, котрий замість автомата тримає у руках костура, в постаті медсестрички бачить німця у маскхалаті?..

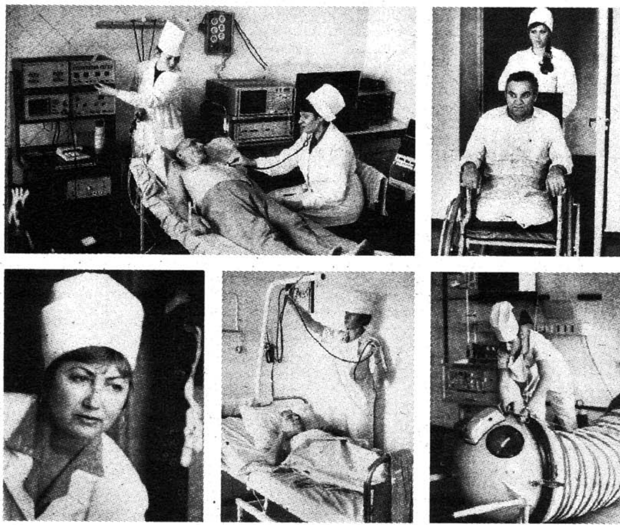
Страшно таке бачити не лише юним медсестрам, а й людям зрілого віку. Та, до честі колишнього головного лікаря госпіталю для ветеранів війни Анатолія Пінчука (нині він очолює облздороввідділ), у всі сім відділень підібрано медперсонал, що має найкращі людські якості. Кожна медсестра — то втілення доброти, чуйності, стриманості. Теплом свого серця прагнуть загоїти рани медсестри Анжела Масловська, Ілона Підгурна, Наталка Білик. Не менш віддано, зі знанням справи виконують свій обов'язок і лікарі. Навіть найбільш примхливі, бурчуни, які свого часу обіймали керівні посади, висловлюють своє задоволення кардіологами Лідією Мельник, Віктором Васильківським, терапевтом Іваном Омельченком, хірургом Казимиром Щипанським, невропатологами Лілією Панделі, Михайлом Мардзвіком.

Зрозуміло, чуйність та високий професіоналізм можуть дати бажані плоди у лікувальній роботі лише за умови належного забезпечення медпрепаратами, організації повноцінного харчування хворих. Попри фінансову скруту нинішнє керівництво госпіталю прагне, аби пульс цього медичного закладу був цілком здоровий. А ритмічності досягають завдяки безкорисливій допомозі керівників підприємств та селянських спілок.

Не покидають подоляни ветеранів наодинці зі старістю і болем. За рік цей лікувальний заклад оздоровлює до 10 тисяч чоловік. Кожний учасник бойових дій приходить сюди зі своїм болем, своїм характером, своєю долею. Та про кожного тут піклуються, наче про рідного батька чи дідуся, наче про тих, кого щойно винесли з поля бою. Бо вони і справді ще і досі воюють. У снах, у спогадах, у мареннях. Але теплота сердець медперсоналу розганяє чорні тіні і прихиляє сонячний переможний день.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницький.

Від редакції. Фотознімки до цього репортажу підготував громадський кореспондент Подільського корпункту Ілля Наумович СУБОТІН. Нещодавно йому виповнилося 60 років, 45 з яких він пройшов кореспондентськими стежками Поділля та колишнього СРСР. Його знімки друкували у центральних московських і київських виданнях, експонували на міжнародних журналістських фотовиставках. Колектив «Голосу України» щиро вітає свого колегу з ювілеєм і зичить здоров'я та творчих успіхів ще не на один десяток журналістських літ-доріг.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про проект Закону України про порядок обкладення податками предметів, які переміщуються громадянами через митний кордон України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Прийняти проект Закону України про порядок обкладення податками предметів, які переміщуються громадянами через митний кордон України, в першому читанні.

2. Доручити Комісії Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності разом з Кабінетом Міністрів України доопрацювати цей законопроект з урахуванням зауважень і пропозицій народних депутатів України та постійних комісій Верховної Ради України і внести його на розгляд Верховної Ради України.

3. Встановити, що до введення в дію Закону України про порядок обкладення податками предметів, які переміщуються громадянами через митний кордон України, предмети (товари), на які встановлюється акцизний збір при ввезенні в Україну громадянами на суму не більшу 200 ЕКЮ (або при ввезенні одиничного неподільного предмету вартістю до 300 ЕКЮ), не підлягають обкладенню акцизним збором та податком на добавлену вартість (за винятком лікеро-горілчаних та тютюнових виробів).

Роз'яснити, що ця сума входить до складу суми, зазначеної у пункті «а» статті 2 Декрету Кабінету Міністрів України від 11 січня 1993 року №2-93 «Про порядок обкладення митом предметів, які ввозяться (пересилаються) громадянами в Україну».

Громадяни-резиденти, які виїжджали у службові відрядження за межі України, в тому числі працівники дипломатичних установ України за кордоном, моряки рибопромислового, торговельного, річкового флоту та інші, мають право додатково до вказаних вище неоподаткованих сум ввезти в Україну предмети (за винятком лікеро-горілчаних та тютюнових виробів) без сплати мита, акцизного збору та податку на добавлену вартість на суму, не більшу 50 відсотків заробленої іноземної валюти, підтвердженої документами, в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Зазначити, що 50 відсотків іноземної валюти обраховуються із загальної суми, отриманої починаючи з 1 січня 1992 року.

4. Ця Постанова набирає чинності з дня опублікування.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м.Київ, 5 травня 1996 року.

У номер

Миколаїв

Герб для Первомайська

Віднині місто Первомайськ, якому понад триста років, має власний герб. Його створив місцевий художник Ігор Андрієнко, роботу якого серед інших 45 проектів визнано найкращою. Герб відображає як історичне минуле, так і сучасне Первомайська: по кутах геральдичного щита зображені запорозький козак, турецький півмісяць та одноголовий польський орел, а в центрі — назва міста, дата його заснування, шестерня та хлібний колосок.

Одеса

70 золотих весіль

Київський райвиконком Одеси зібрав за святковий стіл 70 подружніх пар, які відзначають піввіковий ювілей спільного життя. Так вийшло, що більшість із них познайомилася на дорогах війни, після її закінчення побралася, тож нинішнє свято було подвійним: відзначали і золоті весілля, і 51-у річницю Перемоги. Були теплі слова вітань, весняні квіти, задушевні пісні, танці, веселі конкурси і спогади.

Ужгород

Похована традиція

Щороку упродовж останніх десятиліть у дні святкування Дня Перемоги на тоді ще радянсько-чехословацькому кордоні поблизу Ужгорода проводилися масові урочисті заходи за участю ветеранів другої світової війни, колективів художньої самодіяльності тощо. Збереглася ця традиція і з проголошенням незалежності України та Словаччини. Тисячі закарпатців чекали на побратимів і цього року. Згідно з попередніми консультаціями, традиційне свято мало відбутися 12 травня у прикордонному населеному пункті Гуменне (Словаччина). Адже торік гостей приймала українська сторона. Але партнери по той бік кордону буквально в останні дні відмовилися від проведення урочистостей, мотивуючи своє рішення зайнятістю підготовкою виборів до парламенту, процесом формування нових адмінтериторій тощо.

Що ж, кожен вільний у власній хаті. Проте численні ветерани другої світової з жалем згадують поховану традицію, яка хоч раз на рік давала можливість побачитися з бойовими побратимами, поділитись наболілим, просто по-людськи поспілкуватись.

Донецьк

Із шахти — в малий бізнес

На думку учасників семінару з реструктуризації вугільної галузі, розвитку нових виробництв і малого бізнесу в Донбасі, саме так може бути вирішена проблема працевлаштування вчорашніх гірників.

На семінарі, організованому Асоціацією шахтарських міст Донбасу, з докладною інформацією виступив генеральний директор державної компанії «Укрвуглереструктуризація» Олександр Поштук. Виробничники та представники місцевої влади зібралися на нараду в Єнакієвому не випадково. З трьох шахт області, включених у так званий пілотний проект закриття вугільних підприємств, одна — «Червоний Профінтерн» об'єднання «Орджонікідзевугілля» — розташована саме в цьому місті. Тобто досвід створення нових робочих місць знадобиться єнакіївцям уже найближчим часом.

Академія правових наук України глибоко сумує з приводу передчасної смерті колишнього міністра юстиції

ЗАЙЧУКА Володимира Гнатовича

і висловлює щирі співчуття рідним та близьким покійного.

Буковинська «Попелюшка» здатна озолотити край

Чернівецькі спелеологи (їхній осередок один з кращих в Україні) віднесли на свій рахунок ще одне відкриття — нещодавно вони виявили і зробили розвідку каскаду підземних лабіринтів невідомої раніше печери поблизу села Стальнівців Новоселицького району. За світовою традицією, вони назвали її «Буковинкою».

Вивчаючи будову місцевих грунтів, чернівецькі ентузіасти дійшли висновку, що в цій зоні є багато порожнин. І згодом підтвердили це, відкривши кілька підземних лазів. Однак пробитися до центральної печерної галереї не змогли через численні завали.

— Але це нас не зупинило, — розповідає керівник буковинських спелеологів, він же віце-президент Української спелеологічної асоціації Богдан Рідуш. — Робота тривала майже три роки. Сантиметр за сантиметром долала група підступну товщу. Працювали тільки взимку, коли знижувався рівень підземних вод.

На третій рік ентузіасти були винагороджені: їм вдалося дістатися галереї. А через п'ять метрів натрапили на дивовижний величезний грот, в якому протікала підземна річка, а стіни вкривали фантастичні гіпсові кристали.

«Буковинка» є другою за довжиною серед галерей і коридорів печерою області, яких налічується понад шістдесят. Але вона зберігає ще багато підземних загадок. Чернівецькі спелеологи розвідали поки що лише близько чотирьох кілометрів ходів. Нині вони картографують печеру, здійснюють її науковий опис.

Безперечно, «Буковинка» посяде почесне місце в атласі печер краю. Він готується до видання осередком чернівецьких спелеологів, які, до речі, є першовідкривачами однієї з найбільших карстових печер світу «Попелюшка», що поблизу села Подвірного Новоселицького району. Облдержадміністрація занесла «Попелюшку» до обласної програми розвитку місцевого туризму. Проте цим справа й обмежилася. Тим часом інтерес до печери почала виявляти сусідня з Буковиною Молдова. Адже з її боку після демаркації кордону опинився вхід до «Попелюшки».

Розв'язати цю проблему можна шляхом прокладання входу до «Попелюшки» з буковинського боку. І за це вже взялися відповідні організації.

Наступним кроком має стати освоєння самої печери з оздоровчою та туристичною метою. Адже «Попелюшка», на думку фахівців, спроможна озолотити буковинський край, пожвавити його економіку.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Цвіте Кирилівка рушниками

У літературно-меморіальному музеї Тараса Шевченка на його батьківщині у селі Кирилівці — Шевченковому Звенигородського району відкрито тематичну виставку українського вишиваного і тканого рушника та посуду. Експонуються хрещаті червоно-чорні орнаменти центральної частини України, барвисті і яскраві галичанські візерунки, біле гаптування Полтавщини. З фондів музею виставлено для оглядин посуд позаминулого та минулого століть: глиняні орнаментовані глечики й кумані, дерев'яні жлукта й ковганки, мідні кварти, скляні й порцелянові ринки та миски. Краса народного мистецтва неперевершена!

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Захоплення

Розповідають марки

Заслужений філателіст України лучанин Василь Касіянович Гаврилюк відзначив своє 70-ліття персональною філателістичною виставкою. Експозиція репрезентує три колекції: «Волинь», «Твій подвиг переживе віки», «Рух опору в роки другої світової».

З десятилітнього віку Василь Касіянович займається філателією. За цей час він був учасником 70 філателістичних міжнародних, всеукраїнських та місцевих виставок, удостоєний трьох дипломів, 67 філателістичних медалей, зокрема срібної медалі ЮНЕСКО. Філателістичні колекції Гаврилюка мандрували Києвом і Москвою, Прагою і Софією, Братиславою і Кишиневом, Донецьком, Будапештом та багатьма іншими містами Європи. А нещодавно за багаторічну плідну краєзнавчу роботу, пропаганду історичного минулого Волині та утвердження загальнолюдських цінностей засобами філателії Василя Касіяновича Гаврилюка удостоєно звання Почесного філателіста України й нагороджено почесною грамотою Волинської обласної Ради народних депутатів.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Презентації

«Суперхіт» — те, що треба

Творчість Левка Дурка викликає у вітчизняної публіки вельми суперечливі оцінки. Ще на зорі музичної кар'єри своїм ексцентричним іміджем і такою самою виконавською манерою цей співак дратував вихованого на «малинових дзвоні» обивателя. Проте нова генерація була більш прихильна до принципового інспектора Хоми. На жаль, сам інспектор за кілька років втратив пильність, покинув перевіряти водійські права і заспівав серенади апетитній Булочці.

Поніжившись у променях народної любові, Левко Дурко в минулому році заходився впорядковувати плоди своїх страждань. Недавно його компакт-диск «Суперхіт» випустила Національна аудіокомпанія. Артагентство «Територія А» влаштувало з цього приводу гучну презентацію, яка супроводжувалася концертом дивного прибульця з Бананової Галактики.

Наталка ПЕТЯХ.

Київ.

Спорт

УПЕРШЕ В НАШІЙ СТОЛИЦІ

Прихильники професіонального боксу, либонь, пам'ятають бої за звання чемпіона світу в серії WBO, які кілька років тому відбувалися в Ялті та Дніпропетровську. Усі ми раділи перемозі на рингу Палацу спорту в Дніпропетровську киянина Андрія Синепупова, який тоді затупив «Бритву», англійського темношкірого геркулеса Марка Рамсея.

І от нове грандіозне шоу очікує на киян. Вперше в столиці України відбудеться поєдинок за світову корону. Як повідомив президент Ліги професіонального боксу України Михайло Зав'язов, 21 травня на рингу Київського цирку зійдуться нинішній чемпіон світу за версією Міжнародної боксерської організації (IBO) Луїс Антоніо Гузман (Домініканська Республіка) та відомий український атлет, віце-чемпіон Європи серед професіоналів Сергій Деваков з Миколаєва. Це вагова категорія 55 кілограмів. Бій складатиметься з 12 раундів по три хвилини кожний.

Супервайзер бою — Глен Кар'єр з Канади. Залучаються найвідоміші та найавторитетніші арбітри: Марсель Лякод (Франція) та Філіп Фондю (Бельгія).

— Окрім головної події, — розповідає Михайло Михайлович, — буде ще багато захопливого. Зокрема, у вазі 58 кілограмів (10 раундів по три хвилини) європейський рейтинговий бій проведуть чемпіон України Рахім Менгалеєв з Києва та відомий француз Паскаль Раго. Далі — поєдинок за золотий пояс чемпіона України (8х3) у вазі 50 кілограмів. Ним уже володіє киянин Андрій Іванченко. Його суперник — Михайло Стахнів зі Львова.

Відомий дніпропетровський суперважковаговик Юрій Єлистратов кине рукавички Миколі Гайтанову з російського міста Стерлітамака. Нарешті, кіровоградець Віктор Фесечко (69 кг) змагатиметься з чемпіоном Грузії та Москви Лері Зебніаурі. Останніх два поєдинки вестимуться за звання найсильнішого в СНД.

Буде багато музики. Адже публіку розважатиме популярний ансамбль «Брати Карамазови». Скажу й про тих, хто подбав, щоб це боксерське свято відбулося: концерн «Юлар», «Банк-синдикат», фірма «Дніпро-91 Лтд.», компанії «Комтек», «Дніпроспортімпекс», асоціація греко-римської боротьби (президент Віктор Авдишев), компанії «Міжнародні авіалінії України» та «Річфлот». Окремо відзначу видатного українського боксера, чемпіона світу, призера олімпіад, заслуженого майстра спорту, народного депутата України, голову підкомісії Верховної Ради Віктора Савченка, внесок якого в цю справу важко переоцінити.

Отже, 21 травня о 19.00 розпочнеться свято.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: український боксер Сергій Деваков — претендент на звання чемпіона світу.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Фестивалі

Опанувати мову допоможе театр

Всеукраїнський конкурс аматорських театрів, що грають французькою, вперше було проведено у травні 1992 року. Його засновниками стали Французький культурний центр в Україні та київська громадська організація «Альянс Франсез». Тоді у конкурсі взяли участь театральні трупи з 9 міст України, університети, педінститути, Київські курси французької мови та незалежні колективи.

Однак з часом популярність конкурсу зросла. Тому нинішньої весни він розквітнув Першим міжнародним фестивалем франкомовних театрів. 20 театральних труп з 11 міст України та 3 театральних колективи з Бельгії, Франції та Швейцарії — загалом близько 250 акторів-аматорів — протягом тижня спілкувалися, змагалися, вдосконалювали свою майстерність та залучали до свого захоплення нових прихильників французької мови.

Аліса РОМАНОВА.

В УКРАИНЕ ПЕРВЫЙ ЭТАП СТРОИТЕЛЬСТВА СОТОВОЙ СЕТИ

Предпраздничный день 7 мая ничем особым не был отмечен в календаре Украины до 1996 года. Именно в этот день произошло очень важное событие в деловой жизни страны: в Кировограде открыта сеть мобильной сотовой связи. Это был последний областной центр, еще не покрытый новым видом коммуникации.

Какое значение имеет этот факт для рядовых граждан и страны в целом? Ведь в сознании людей прочно утвердилось мнение, что сотовая связь — удел богатых, атрибут престижа и роскоши. Да, большинству мобильный телефон пока не по карману. Однако существует прямая связь между благосостоянием нации и степенью развития инфраструктуры в областях, составляющих основу нормального функционирования организма рыночной экономики: энергетике, транспорте, телекоммуникациях. Поэтому, рассматривая значение сотовой связи в общегосударственном масштабе, следует принимать во внимание следующие аспекты. Во-первых, все более или менее развитые страны уже давно имеют сотовые сети различных стандартов — NMT, TALS, AMPS, S-450, GSM и т. д. Даже не учитывая экономическую выгоду, а только руководствуясь вопросом престижа страны в мире, сотовые сети строить нужно.

Второе — экономика. Значение первоклассной системы коммуникации для не нельзя недооценивать. Если бы мобильная связь была делом убыточным, не дающим экономической выгоды и не способствующим экономическому росту, разве в таком случае была бы мобильная связь самым быстроразвивающимся видом коммуникации в мире? Практика показала, что охватывать большую территорию часто выгоднее мобильной связью, чем строить обычные телефонные сети, рыть траншеи, прокладывать тысячи километров дорогостоящего кабеля, устанавливать АТС.

Перечисленных аргументов более чем достаточно для обоснования целесообразности существования сотовой связи в любой стране, в том числе и в Украине. После получения независимости республики и рыночных преобразований Министерство связи предприняло шаги к поиску инвесторов, способных в короткие сроки построить сотовую сеть во всеукраинском масштабе. Такое решение изначально было очень разумным, поскольку сотовая связь — выгодное вложение капитала, но только в крупных городах, с большим числом потенциальных абонентов. Например, появились желающие внедрить сеть в Киеве — самом привлекательном с точки зрения получения прибыли городе. А вот строить сеть по всей стране оказались готовыми немногие. Зарегистрированное осенью 1992 года украинско-германско-датско-голландское СП «Украинская мобильная связь» (УМС) объединило украинских и зарубежных партнеров, способных ввести сотовую сеть высокого качества по всей стране.

Уже в июле 1993 года мобильная сотовая сеть начинает работать в столице, а сегодня, меньше трех лет спустя, УМС полностью выполнено требование лицензии: к 1997 г. покрыть сетью 21 город (областные центры). Более того, «план» существенно перевыполнен — сегодня таких городов уже 48, плюс почти 3000 км автодорог, их связывающих. Компания имеет хорошо развитую сеть филиалов, позволяющих решать на местах вопросы сервиса, технического обеспечения и подключения. УМС создало свыше 400 рабочих мест — такова численность сотрудников компании, среди которых подавляющее большинство — молодые люди, постоянно совершенствующие свои навыки.

Продолжая интенсивное развитие сети, УМС, кроме инвестиций партнеров, всю свою прибыль реинвестирует в строительство сети.

Таковы, вкратце, итоги деятельности УМС. Но самое главное компания доказала, что в нашей стране можно успешно работать и развиваться. Это весьма важно, поскольку на Западе существует убеждение о рискованности инвестирования проектов в Украине. И чем больше будет компаний, опровергающих такие стереотипы, на собственном примере доказывающих обратное, тем большим будет приток иностранного капитала в страну, скорее как следствие, наступит экономическая стабилизация.

Заинтересованность УМС в повышении жизненного уровня украинцев — не громкие патриотические слова. Сегодня количество абонентов сети приближается к 20 тысячам. Учитывая, что сотовая сеть начала действовать сравнительно недавно — это значительное число. С другой стороны, для такой большой страны, как Украина, этого пока еще мало. Темпы развития УМС — одни из самых быстрых по Восточной Европе. Годовой прирост абонентов достиг показателя 280 %, мало кто из операторов сотовых сетей может назвать такую цифру. И это при том, что сеть в среднем загружена только на 54 %. То есть количество абонентов и дальше будет увеличиваться в таком темпе, если экономическая ситуация не будет ухудшаться, а наоборот, стабилизируется. Чем скорее начнется рост экономики, чем быстрее повысится жизненный уровень, тем быстрее Украина будет охвачена мобильной связью населения на уровне европейских стран, где 5—25 % населения использует мобильную связь. Тем более, что помимо сотовой сети стандарта NMT-450i, компанией ведется работа по внедрению нового цифрового стандарта GSM-900. Министерством связи уже выданы две лицензии на право строительства сети GSM двум операторам: СП «УМС» и АО «Украинские радиосистемы». В отличие от NTM в частотном диапазоне 450 МГц, ввод в крупных урбанизированных центрах с большой плотностью абонентов стандарта GSM на частоте 900 МГц позволит расширить емкость сети до 200 тысяч в пределах одного города (емкость NMT в пределах одного города — до 25 тыс.)

С вводом GSM-900 оба стандарта будут существовать параллельно, каждый имея свои преимущества: абоненты NMT — охват значительной территории страны, все крупные города, возможность роаминга со многими странами Центральной и Восточной Европы, Скандинавии, Балтии, Молдовой, Беларусью и Россией. Абоненты GSM-900, в свою очередь, отличное качество передачи речи, роаминг со странами Западной Европы, где данный стандарт является доминирующим.

Те из абонентов УМС, кому необходимы преимущества сетей обоих стандартов, получат уникальную возможность, имея один номер телефона и два аппарата различных стандартов, пользоваться ими, по мере необходимости.

Подводя итог выше сказанному, можно только поздравить совместное предприятие «Украинская мобильная связь» не только с завершением первого этапа строительства сотовой сети в Украине, но и созданием прецедента, примера качественного выполнения своей работы и своих обязательств, в конечном счете, поднятия авторитета страны среди зарубежных деловых кругов. С начала функционирования сетей стандарта GSM Украина получит полноценный рынок мобильной связи, на котором здоровая конкуренция будет способствовать повышению уровня обслуживания клиентов, развитию самых конкурирующих компаний, и делающих свой вклад в строительство новой украинской экономики.

Информация о выпуске акций первой эмиссии

открытого акционерного общества «Донецкптицепром»

Открытое акционерное общество «Донецкптицепром» создано как общество открытого типа по решению учредителей: КСП «Енакиевская птицефабрика», КСП «Птицефабрика Ближняя», КСП «Птицесовхоз Правдинский», КСП «Мариупольское», КСП «Птицефабрика Пролетарская», Новоазовская межхозяйственная птицефабрика (учредительный договор от 27.01.96 г.).

Местонахождение: 340000, Донецк, ул. Челюскинцев, 105.

Основной предмет деятельности:

— производство и переработка продукции птицеводства;

— производство зерна, комбикормов, племенной продукции и минерально-органических удобрений;

— производство и переработка продукции сельского хозяйства, приобретение и эксплуатация комплексов сельскохозяйственного перерабатывающего оборудования, изготовление и реализация разного рода пищевой продукции;

— централизованная закупка и поставка сырья, материалов, оборудования, техники и т. п. для своих акционеров (юридических лиц).

Предполагаемый уставной фонд — 307.300.000.000 карбованцев.

Доля учредителей составляет 60% в уставном фонде общества.

Данные об эмиссии ценных бумаг

Решение о выпуске акций принято учредителями в соответствии ст.38 Закона «О хозяйственных обществах» и учредительным договором от 27.01.1996 г.

Финансовые средства, полученные от эмиссии, будут использованы для формирования уставного фонда общества и осуществления хозяйственной деятельности.

Вид выпускаемых акций — простые именные. Объем эмиссии — 307.300 акций.

Сумма эмиссии — 307.300.000.000 карбованцев. Номинальная стоимость одной акции — 1.000.000 карбованцев. Эмиссия проводится серией А-1 с номерами 000001 — 307300. Подписка на акции проводится по адресу: Украина, 340003, Донецк, пр. Ильича,34.

Начало подписки — 22 мая 1996 г. Конец подписки — 3 июня 1996 г.

Акции размещаются среди юридических и физических лиц. Акционеры имеют преимущественное право на приобретение акций новой эмиссии.

Размещение акций общество осуществляет через Акционерное общество «Брокерская контора АМС» (телефоны: (0622) 95-81-73; 90-45-30). Государственную пошлину за операции с ценными бумагами покупатель оплачивает самостоятельно.

Начальные взносы должны быть внесены на расчетный счет № 467582 ДФ АКБ «НАДРА» Донецка, МФО 334862, код ОКПО — 22008019; получатель: АОЗТ «Брокерская контора АМС».

Подписчик, заявивший о намерении купить акции, должен внести в первый день подписки не менее 50% стоимости покупаемых им акций на расчетный счет АОЗТ «Брокерская контора АМС», а оставшаяся часть стоимости покупаемых им акций должна быть оплачена не позднее, чем через 10 дней после проведения учредительного собрания.

В случае, если объем подписки превысит объем эмиссии, то учредители могут отклонить лишних подписчиков.

Подписчик, заявивший о намерении купить акции и не отклоненный как лишний, должен оплатить полную стоимость покупаемых акций не позднее срока, установленного учредительным собранием общества.

Учредительное собрание состоится 03.06.96 г.

В случае неуплаты подписчиком полной стоимости покупаемых акций в течение 10 дней после даты проведения учредительного собрания, он обязан оплатить акции по новой курсовой стоимости с учетом кредитной ставки 1% за каждый день просрочки не позднее чем через 30 дней с момента окончания подписки. В случае невыполнения этого условия учредительное собрание имеет право реализовать эти акции, определив порядок их реализации.

При последующих эмиссиях порядок оплаты акций и последствия в случае их неоплаты акционерами в установленные сроки определяется правлением общества и советом общества.

В случае отказа учредителями от выпуска акций или, если на момент окончания подписки ее объем не достигнет 60% объема эмиссии, то общество считается неучрежденным и возвращает деньги подписчикам в срок не менее чем 30 дней.

Начисление дивидендов по акциям осуществляется в соответствии с действующим законодательством за счет прибыли, остающейся в распоряжении общества после уплаты налогов и обязательных платежей, в размерах, которые определяются общим собранием акционеров.

Выплата дивидендов осуществляется ежегодно путем перечисления средств на счета акционеров или иным образом по решению собрания акционеров.

Факторы риска

— изменения в налоговой политике в сторону повышения налогов;

— ухудшение общей экономической ситуации в Украине;

— стихийные бедствия и другие форс-мажорные обстоятельства.

АВСТРІЙСЬКА ЕКОНОМІЧНА МІСІЯ

Відомі австрійські фірми проведуть ділові зустрічі з українськими підприємцями в Одесі та Києві. 10—11 червня 1996 року — Київ, Великий конференц-зал Академії наук України (вул. Володимирська, 55).

12—13 червня 1996 року — Одеса, готель-теплохід «Тарас Шевченко». (Морський вокзал, вул. Суворова, 2).

Участь в місії безплатна. Кожна фірма матиме перекладача.

Заявки на участь в індивідуальних переговорах приймаються до 20 травня за адресою:

Бюро торгового радника Посольства Австрії в Україні, тел. (044) 225-03-18; факс (044) 230-25—37, (для Києва факс 225-13-41).

Заявки на участь у переговорах приймаються у письмовій формі, обов'язково мають містити коротку інформацію щодо діяльності фірми, яка подає заявку, її повну адресу, номери телефонів та факсу, назви австрійських фірм, з якими бажано провести зустріч та перелік питань, які мають обговорюватися під час зустрічі з кожною фірмою.

Заявки, які не міститимуть зазначеної інформації або надійдуть після затвердження плану індивідуальних зустрічей, можуть бути відхилені.

Кожну фірму буде повідомлено щодо часу запланованих зустрічей.

ПЕРЕЛІК АВСТРІЙСЬКИХ ФІРМ, ЯКІ БРАТИМУТЬ УЧАСТЬ У ПЕРЕГОВОРАХ:

ACHLEITNER FAHRZEUGBAU GmbH

Продаж: причепів для TIR, причепів-самоскидів, причепів з холодильними камерами, вантажівок для перевезення надважких вантажів, деревини, худоби, броньованих автомобілів, також для перевезення грошей.

AMT-HANDELS-GmbH

Продаж: продуктів харчування з тривалим терміном зберігання: мармеладу, меду, соків, кетчупу, соусів, приправ, консервованих фруктів, рису, горіхів, фініків. Закупівля: сухого молока, коріандру у зернах.

ASW ALBERT SIGL WARENHANDELS-GmbH

Продаж: колагенових оболонок для ковбас. Закупівля: шкір великої рогатої худоби.

AUSTRIA KABEL EXPORT

Продаж: енергетичного кабелю від 1 до 110 кВ у будь-яких виконаннях, комунікаційного кабелю з оптичними жилами, ізольованих провідників для енергетичних систем тощо. Вся продукція пропонується також за нормами ГОСТ.

BANNER GmbH

Продаж: стартерних батарей для легкових авто, вантажівок та автобусів, важків для балансування коліс автомобілів.

BIOCHEMIE GmbH

Продаж антибіотиків.

FRIDMANN ALEX GmbH

Продаж: вентиляційної, опалювальної техніки та систем кондиціонування повітря, а також екологічних систем утилізації для залізничого транспорту. Закупівля: комплектуючих частин.

GABLONZER Gen. m. b. H.

Продаж: біжутерії власного виробництва.

GEA HAPEL GmbH&Co KG

Продаж: вентиляційних систем та комплектуючого обладнання.

HAAS NAHRMITTEL GmbH/PEZ INTERNATIONAL

Продаж:: цукерок PEZ у дозаторах-іграшках, цукерок для наповнення дозаторів, цукерок з виноградним цукром, продукції HAAS для приготування різноманітних десертів, пудингів, кремів, желе, морозива. Асортимент поповнюють гірчиці, харчовий крохмаль, корми для тварин.

HERZ ARMATUREN AG

Продаж: арматури для систем опалення: термостатичних клапанів, електронних регуляторів, механічних вентилів регулювання тощо.

IMMUNO AG

Продаж: вакцин для щеплень (FSME-Immun-Injekt), FSME-Bullin, полівалентних та специфічних концентратів антитіл, засобів для згортання крові (Kryobulin TIM3/Faktor VIII, Bebulin TIM4/Faktor Feiba), інгібіторів, альбумінів, двокомпонентних фібринових клеїв тощо.

JENNE STAHL GmbH

Продаж: сталевих труб прямих та фігурних, фланців, фіттингів за нормами DIN, ASTM/ASME, NF, ГОСТ тощо, з аустенітної, ферритної сталі та легованих сталей для хімічної, нафтохімічної промисловості енергетики тощо.

KRAUS & Co MAUTNER FRITZ HANDELS GmbH

Продаж сучасного та модного взуття, у тому числі зимового, шкарпеток. Продаж: зерна, насіння соняшнику, кормів, посівної пшениці, ячменю, для пивоваріння тощо. Закупівля продуктів сільського господарства: ячменю для пивоваріння, насіння соняшнику, фруктів та овочів для подальшої переробки.

M. u. R. KOCK OEG

Продаж уживаного джинсового одягу. Закупівля верхнього трикотажу, курток.

METAFIN GmbH

Торгівля кольоровими металами (також вторинними), рідкоземельними металами (злитками, порошками, напівфабрикатами), окисами зазначених металів, рудами (ільменит, рутил), чорними металами (прокат), ломом кольорових та чорних металів, а також продуктами органічної та неорганічної хімії.

PALE SKI&SPORT

Продаж лиж та сноубордів, а також інших товарів для зимових видів спорту.

RONDO GANAHL AG

Продаж упаковки з гофрокартону.

RUMPOLD BETRIEBS-GmbH

Продаж свіжої та мороженої яловичини у напівтушах і частинами, м'яса для переробки на ковбаси та консерви, а також ковбас і м'ясних консервів.

SIEBTECHNIK MASCHINENVERTRIEB GmbH

Продаж: центрифуг для хімічної промисловості, охорони навколишнього середовища, а також сушильного обладнання з додатковою термічною обробкою (також для продуктів харчування), систем аналізу, лабораторного обладнання для просіювання, роздрібнення та помолу проб.

SIRO BURG DESIGN

Продаж полістиролових дзеркальних фолій для опорядження внутрішніх приміщень.

SML-LENZING MASCHINENGESELLSCHAF T m. b. H.

Продаж: устаткування для виробництва пакувальних фолій для продуктів харчування, каландрів для одношарових та багатошарових фолій для заморожених продуктів, обладнання для виготовлення плит товщиною до 6 мм, фолій для канцелярських товарів, екструзивного обладнання для нанесення покриття на текстильні поверхні, папір, алюміній, обладнання для витягування фолій, термоламінації та виробництва тягучих ниток.

STARLINGER&Co GmbH

Продаж: обладнання для виготовлення тканих мішків та промислових тканин, нових технологій для виробництва мішків, контейнерних мішків для вантажів до 2000 кг, ткани з покриттям, брезенту, тентів, комплексних поліпропіленових ниток, канатів, шнурів, а також обладнання для виробництва наповнювачів для кабелю. Закупівля: гранульованого пластику.

STEYR NUTZFAHRZEUGE AG

Продаж вантажівок та тягачів SREYR вантажопідйомністю від 8 до 40 тони, потужністю від 140 до 420 кс, у виконанні з підключенням приводу до передніх осей (4х2,3х2,6х4) або повноприводних (4х4,6х6) для міжнародних та спеціальних перевезень.

TECHNO CONSULTING CmbH AUSTRIA

Продаж: електротехніки, техніки безпеки в промисловості та нафтовидобувній галузі; розробки-поставки-монтаж-обслуговування; промисловий електротехнічний монтаж вимірювальної техніки та засобів автоматизації, електричного обладнання для вибухонебезпечних зон, протипожежних сигнальних систем, систем попередження витоку газу; систем охорони, дистанційних відео- та аудиосистем переговорів, відеосистем спостереження.

TROX AUSTRIA GmbH

Продаж комплектуючих для вентиляційної техніки та кондиціонерів.

WELZ FRANZ Internationale Transporte Ges. m. b. H.

Транспортування вантажів автомобілями, залізницею, літаками, морськими та річковими суднами, складування, митне оформлення вантажів. Розробка транспортних концепцій для фірм-імпортерів та експортерів до Західної Європи та за межі Європи. Консультації в аграрній, фінансовій галузях. Зацікавлена в контактах з фірмами, які пропонують склади з авто- та залізничними під'їздами, у портах, фірмами, що спеціалізуються на перевезеннях автомобільним і річковим транспортом.

Информация о выпуске ценных бумаг

открытого акционерного общества «Бестал-Фонд»

I. Характеристика эмитента

1.1. Наименование эмитента: открытое акционерное общество «Бестал-Фонд».

1.2. Местонахождение: 270080, Украина, Одесса, ул. Верненская, 4-б.

1.3. Собрание учредителей состоялось 6 мая 1996 года.

1.4. Целью деятельности общества является повышение жизненного уровня населения, заполнение рынка товарами и услугами, усиление социальной защищенности акционеров, защита их прав и интересов.

1.5. Предметом деятельности общества является:

строительство и эксплуатация экологически чистых автозаправочных комплесов, соответствующих требованиям евростандарта, с полным набором сервисных услуг: магазин, мойка автомашин, ресторан-бар, ремонт автомашин;

продажа автомобильного топлива на автозаправочных станциях;

оптовая реализация продуктов нефтеперерабатывающей промышленности;

продажа автомобилей, в том числе, в рассрочку;

продажа автомобильных запчастей, аккумуляторов, автопокрышек, масел, смазок, технических веществ, присадок для автомобильных масел и топлива, электронного оборудования, автомобильных систем охраны и сигнализации, замков, автомобильных аудиосистем, акссесуаров, автокосметики, красок, инструментов;

сервисное обслуживание и ремонт автомобилей;

покраска автомобилей;

транспортно-экспедиционное обслуживание, доставка товаров и ГСМ современными видами автотранспорта потребителям;

реализация продукции, произведенной обществом, других товаров народного потребления, организация оптовой консигнационной и комиссионной торговли;

создание собственной кредитно-финансовой системы;

социальная помощь членам акционерного общества по приобретению жилья, имущества путем предоставления льготных банковских кредитов, улучшение условий образования, лечения, оздоровления;

защита прав и интересов акционеров;

благотворительная деятельность;

осуществление эмиссии акций, облигаций и других ценных бумаг, проведение лотерей, займов, организация аукционов и ярмарок;

развитие внешнеэкономической деятельности и деловых связей с зарубежными партнерами;

другие виды деятельности, которые не противоречат действующему законодательству Украины и зарегистрированы в установленном порядке.

1.6. Общество планирует использование в своей деятельности передовых производственных технологий и новейших научных достижений с целью получения максимальной прибыли и обеспечения стабильных, низких цен на товары и услуги.

1.7. Планируемый уставной фонд эмитента составляет 1 000 000 000 000 карбованцев и поделен на 75 000 простых именных акций и 425 000 простых акций на предъявителя номинальной стоимостью 2 000 000 карбованцев каждая.

Учредителями внесено в Уставной фонд общества имущество, незавершенное строительством здание универмага по адресу: г. Одесса, пр-т Ак. Глушко, 16 и денежные средства на сумму 100 000 000 карбованцев.

Уставной фонд формируется также за счет внесения денежных средств акционерами общества.

1.8. Учредительные взносы внесены на р/с № 644210 в АБ «Пивденный» г. Одессы, МФО 328209, код ОКПО 19050609.

2. Данные об эмиссии ценных бумаг

2.1. Решение о выпуске принято собранием учредителей общества 6 мая 1996 г.

2.2. Цель использования финансовых ресурсов, вырученных от эмиссии — получение прибыли от строительства и эксплуатации автомобильных заправочных станций, автомоек, станций технического обслуживания и ремонта автомобилей, коммерческой и финансовой деятельности.

2.3. Планируемый объем первой эмиссии акций: 1 000 000 000 000 карбованцев.

2.4. Вид и категории ценных бумаг — простые именные акции и простые акции на предъявителя.

2.5. Учредители общества обязуются быть держателями не менее 25 % акций общества сроком на менее двух лет.

2.6. Учредителями общества являются юридическое и физическое лицо:

частное предприятие фирма «Бестал» — приобретает простые акции на предъявителя в количестве 299 950 штук;

Гращенко Геннадий Эдуардович — приобретает простые именные акции в количестве 50 штук.

2.7. Номинальная стоимость каждой акции — 2 000 000 карбованцев,

Количество простых именных акций 75 000 штук.

Количество простых акций на предъявителя 425 000 штук.

На каждой простой именной акции указывается серия 01 и порядковый номер от 000 001 до 75 000.

На каждой простой акции на предъявителя указывается серия 01 и порядковый номер от 75 001 до 500 000.

2.8. Подписка на акции первой эмиссии производится по адресу: Украина, Одесса, ул. Вильямса, 46/1 и в специализированных пунктах подписки на акции ОАО «Бестал-Фонд».

В случае превышения подписки учредители принимают подписчиков в состав акционеров общества.

2.9. Начало подписки на акции первой эмиссии общества — 24 мая 1996 г., окончание — 07 июня 1996 г.

Начальный курс продажи акции — по номинальной стоимости.

2.10. Владелец акций имеет право:

участвовать в управлении делами общества, входя в состав его органов управления;

право голоса по принципу: 1 акция — 1 голос;

получать информацию о деятельности общества;

вносить рекомендации о размещении инвестиций;

получать свою часть прибыли (дивидендов) от деятельности общества;

имеют льготы при приобретении горюче-смазочных материалов, товаров и услуг, производимых обществом;

пользоваться преимущественным правом на приобретение дополнительно выпущенных ценных бумаг общества;

обслуживаться на предприятиях общества вне очереди;

быть принятым на работу на предприятия общества в первоочередном порядке;

пользоваться преимущественным правом на получение продукции (работ, услуг), производимой обществом;

в случае ликвидации общества получать часть стоимости его имущества, пропорционально размеру своей части в уставном фонде общества;

переуступать собственность на акции (продажа, дарение, завещание и т. д.);

назначать своего представителя для участия в деятельности общества;

2.11. Выплата дивидендов будет производиться по адресу: Украина, Одесса, ул. Вильямса, 46/1, сроки и размер выплаты дивидендов определены общим собранием акционеров.

Средства подписчиков должны быть внесены в размере не менее 30 % номинальной стоимости приобретаемых ими акций на р/с № 644210 в АБ «Пивденный» г. Одессы, МФО 328209, код ОКПО 19050609.

3. Дополнительная информация об эмиссии

3.1. В случае недостижения необходимой для учреждения общества подписки средства подписчиков подлежат возврату не позднее 30 дней со дня окончания срока подписки.

3.2. Учредительное собрание акционеров состоится 08 июня 1996 г. по адресу: Украина, Одесса, ул. Вильямса, 46/1.

3.3. Возможными факторами риска для деловой деятельности эмитента могут являться только принятые правительством Украины возможные изменения законодательства и налогообложения, резко меняющие порядок работы общества.

Скаути всіх країн, єднайтеся!

Анонс

Члени скаутських організацій Швеції, Словаччини, Польщі, Білорусі, Грузії, Молдови та інших країн підтвердили свою участь у першому всеукраїнському «Джемборі-96» — наметовому молодіжному таборі, який організовує «Пласт». Наметове містечко розкинеться в серпні в долині річки Уж на Закарпатті. Тут можна буде оволодіти технікою гончарства й ткацтва, гердану й кераміки. Спортивна програма передбачає вело- та кінний туризм, подолання природних перешкод, стрільбу з лука, альпінізм, віндсерфінг, підводне плавання, вітрильництво. Як годиться, будуть барди й зірки рок- та поп-музики.

Гроші хороші...

Національний банк України випустив у обіг дві пам'ятні монети «10-річчя Чорнобильської катастрофи» номіналами 2 мільйони та 200 тисяч карбованців. Перша виготовлена із срібла 925 проби, вага коштовного металу в чистоті 31,3 г. Діаметр 38,61 мм, бокова поверхня рифлена, колекційна якість «пруф», тираж 10000 штук. Друга виготовлена з мідно-нікелевого сплаву. Діаметр 33 мм, бокова поверхня рифлена, колекційна якість «пруф-лайк», тираж — 250000.

На лицьовому боці монет (аверсі) в центрі кола, утвореного намистовим візерунком, — зображення малого Державного герба України в обрамленні гілок калини. Вгорі рік карбування монет — 1996. Під щитом герба на срібній монеті — позначення коштовного металу, проба й вага в чистоті. На зворотному боці монет (реверсі) — дзвін, на вінці якого написано «Чорнобиль». Під дзвоном стрічка з написом «1986-1996». На другому плані — журавлі: три ліворуч, два праворуч. Угорі напис: «Трагедія. Подвиг. Застереження». Канти випуклі, зображення і написи рельєфні.

Автори дизайну: художники О. Івахненко (аверс) і С. Міненок (реверс), скульптор срібної монети Р. Котовськи, мідно-нікелевої — М. Полдауфова. Пам'ятні монети обов'язкові для приймання без будь-яких обмежень.

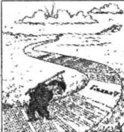
... і різні

Як повідомили пресслужба НБУ та Центр громадських зв'язків МВС України, в обігу виявлено фальшиві купони вартістю 500000 та 1000000 карбованців. Основна ознака фальшивок номіналом 500000 — всі елементи малюнків утворено дрібними крапками червоного, синього та жовтого кольорів, можливий чорний. Крапки розташовані хаотично або паралельними рядами. Мікротексти не читаються. Фарба може змиватися або лущитися на згинах. Захисні елементи на суміщення дизайну (тризуб у рамці) не співпадають. Текст «Україна» на захисній стрічці не читається. Папір товщий, ніж у справжніх купонів. Відстань між боковими лініями тризуба та рамки імітованого «водяного» знака приблизно вдвічі менша за нормальну. У відбитому світлі лінії тризуба й рамки темніші від тону паперу, у справжнього «водяного» знака вони, навпаки, біліші.

Одномільйонні фальшивки можуть бути виготовлені на папері без імітації «водяних» знаків або з імітацією методом друку. Малюнки утворено дрібними хаотичними крапками трьох кольорів. Стрічка імітована друком, мікротексти не читаються. Інший варіант — виготовлені на склеєному з двох шарів папері, один з яких — половина справжнього купона, інший — проста кольорова копія. Малюнки копії утворені хаотичними крапками червоного, синього та жовтого кольорів. Захисна стрічка або справжня, або імітована. Третій варіант: фальшивки виготовлені на папері справжніх купонів меншого номіналу, з яких змиті малюнки. На таких купонах водяний знак та захисна стрічка справжні. І останній варіант: фальшивки виготовлені на папері без імітації водяного знака або з ледь видимою імітацією друком. Захисна стрічка теж імітована. Мікротексти мають низьку чіткість. Малюнки — рівномірно розташованими крапками чотирьох кольорів.

Автори дизайну невідомі.

Книжки наступного тижня

Новини сучлітпроцу

Літературне лідерство останніх тижнів і далі утримує «феміністичний роман» Оксани Забужко **«Польові дослідження з українського сексу»** (К., «Згода»). Хрестоматійно відомо, що чи не найвідвертіші твори пишуть медики за фахом (класичні приклади — Чехов та Булгаков). Філософ, ким за фахом є пані Забужко, це, сказати б, — медик буття. Либонь, тому її професійні «діагнози» й «епікризи», убрані в не менш професійно скроєні романтичні строї, неабияк розтурмосили незвиклого до **такого** українського слова читача.

Частина читальників уже встигла закинути пані Забужко злу образу національної цноти. Інші рецензенти пробують поглянути на «Польові дослідження...» як на сучасне моделювання історії Мавки та Лукаша. Ще треті критики пропонують зіставити нашу новинку зі снами Віри Павлівни. Алеж чи не всі сходяться на одному: з'ява у сучасній українській літературі цього роману, за всієї його епатажності, цілком природна, а може, навіть і припізніла.

* * *

Дослідниця модернового літпроцесу Ніла Зборовська на недавньому зібранні у Спілці письменників казала, що найталановитіші сучасні автори — це люди з «кінцесвітньою» свідомістю. Відчуття відчуженості, самотності породжує агоністичні карнавалоподібні настрої. «Котляревщина» — архітипічна ознака сучасної української літератури», — стверджувала пані Зборовська. За найяскравішу ілюстрацію правила насамперед творчість Юрія Андруховича, новий роман котрого — «Перверзія» — щойно закінчив друкувати журнал «Сучасність». «Забудова міфами просторів самотності», «література філологічного гурманства» і тому подібні дефініції дісталися цьому творові, що він, безперечно, є № 2 за популярністю у сьогоднішнього українського читача.

* * *

Український центр духовної культури у своїй уже доволі розлогій серії історичного роману випустив одну з частин «києворуської» тетралогії Раїси Іванченко — **«Зрада, або Як стати володарем»**. Щойно за весь чотиритомний цикл пані Іванченко дістала Шевченківську премію, і у неї одразу з'явилися видавничі пропозиції: директор видавництва «Український письменник» Вадим Скомаровський повідомив, що незабаром тут будуть перевидані як її проза, так і роман іншого сьогорічного шевченківського лауреата Віктора Міняйла «Вічний Іван».

Окрім того, пан Скомаровський пообіцяв у першій половині року видати ціле гроно нових творів відомих письменників старшого і середнього покоління: прозу Миколи Вінграновського, Світлани Йовенко, Анатолія Дімарова, Павла Загребельного, Валерія Шевчука, Володимира Дрозда, Романа Іваничука, Дмитра Міщенка, посмертний том Євгена Гуцала; поезії Василя Г-расим'юка, Івана Драча, Станіслав Зінчука — разом понад 50 книжок.

* * *

Видавництво «Полтавський літератор» випустило під однією обкладинкою дві останні книжки Федора Моргуна **«Безсмертна душа України»** та **«Задовго до салютів (правда про генерала Кирпоноса)»**. Есеїстика пана Моргуна завжди викликала неоднозначні оцінки — так було навіть тоді, коли він обіймав високі партійні посади. Сталося так і з цими творами, друкованими торік у газетно-журнальних варіантах. Критика з лівого боку закинула авторові «реабілітацію німецьких загарбників» та «применшення подви гу радянського воїна».

* * *

Цілих п'ять книжок сучасної прози вийшло у видавництві «Фоліо» — тут започатковано серію нової фантастики. Укладачами її є два харківські фантасти Дмитро Громов та Олег Ладиженський, котрі пишуть під псевд Генрі Лайон Олді. Природно, один з п'яти томів — їхній: три романи під об'єднувальною назвою **«Восставшие из рая»**. Ще один том — збірка оповідань київського метра фантастики Бориса Штерна — **«Остров Змеиный»**. А для порівняння — три книжки відомих у «фантастичному» світі авторів з Красноярська, Санкт-Петербурга та Новосибірська. На книжковому ярмарку в Запоріжжі 15-тисячний наклад цього п'ятитомника продано гуртовикам задовго до видруку. У травні «Фоліо» планує випустити ще п'ять томів своєї нової серії фантастики.

Кость АНТОНІВ

МІАУ-культ — спеціально для «ГУ

Вимушені польоти На підбитих крилах неоплачуваності

Запитували — відповідаємо

Два місяці, як нас відправлено у вимушену відпустку за власний рахунок. Чи не належить нам грошова компенсація?

Педагоги дитячого санаторію «Мрія». Знам'янка Кіровоградської області.

Як повідомили в Міністерстві праці, час простою не з вини працівника оплачується з розрахунку не нижче від двох третин тарифної ставки (ст. 113 КЗпП України). Однак! За умов зменшення обсягу робіт (недостатність сировини, матеріалів, енергопостачання або коштів на оплату праці) на підприємствах, які не мають можливості тимчасово перевести працівників на іншу роботу (ст.34 КЗпП), практикують відпустки без збереження зарплати. Ст.84 КЗпП передбачено можливість надання такої короткотермінової відпустки за заявою працівника. Крім цього, укладачи колективний договір, підприємства й організації можуть установлювати меншу норму тривалості робочого часу (ст.50 КЗпП), маючи на меті збереження трудового потенціалу. За довготривалої кризи підприємство може зменшити кількість працюючих у порядку, передбаченому главою III А КЗпП, — це відповідає ст.14 Закону «Про підприємництво в Україні».

Отже, власник або уповноважений ним орган (за погодженням з профспілковим органом або працівником) сам визначає режим використання часу чи скорочення кількості працюючих. І, відповідно, зарплати чи, в гіршому разі — вихідної допомоги.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.

♦ **Рукописів не повертаємо.**

♦ **Листування з читачами — тільки на сторінках газети.**

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

♦ **За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.**

♦ **Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.**

♦ **За точність викладених фактів відповідальність несе автор.**

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 344936.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311085.